

Република Србија

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Број: 1291/2-10-01/2017

Датум: 30.03.2017. године

Б Е О Г Р А Д

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА РАДА ЗА 2016. ГОДИНУ

Намерно остављена празна страница.

[1 Основни подаци о институту 7](#)

[1.1 Правни статус 7](#)

[1.2 Делатност 7](#)

[1.3 Међународна сарадња 8](#)

[1.4 Унутрашња организација 9](#)

[1.5 Кадрови 10](#)

[1.6 Чланство у институту 12](#)

[1.7 Органи и стручна тела 12](#)

[1.8 Финансирање 15](#)

[2 Доношење српских стандарда и сродних докумената и други послови у области стандардизације 17](#)

[2.1 Уопште о доношењу српских стандарда и сродних докумената 17](#)

[2.2 Редовне активности 19](#)

[2.3 Ванредне активности 46](#)

[3 Сертификација 49](#)

[4 Реализација финансијског плана 50](#)

[5 Проблеми у реализацији програма рада и предлог мера за њихово решавање 51](#)

[6 Закључак 52](#)

Намерно остављена празна страница.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 46/15), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 93/15 и 27/16) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 6/11). Према тим документима, делатност Института обухвата послове у вези са доношењем, објављивањем, преиспитивањем и повлачењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом.

Овај извештај изложен је у пет одељака. У првом одељку дати су основни подаци о Институту за стандардизацију Србије (даље у тексту: Институт) и његовим ресурсима са стањем на крају 2016. године. У другом одељку дати су релевантни подаци о реализацији редовних и ванредних активности у вези са основном делатношћу Института. У трећем одељку дата је реализација финансијског плана у посматраном периоду (подаци о оствареним приходима и расходима, укључујући одобрена и утрошена средства из буџета Републике Србије, као и стање средстава на рачунима Института на дан 31. децембра 2016. године), у четвртном су наведени проблеми у реализацији програма рада и мере које се предлажу за њихово решавање, а у петом је дат закључак.

У складу са чланом 29. став 1. тачка 3) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института, Управни одбор усваја извештај о реализацији програма рада. Овај извештај је усвојен на 97. седници Управног одбора која је одржана 30. марта 2016. године.

-

-

Намерно остављена празна страница.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

1.1 ПРАВНИ СТАТУС

Према Закону о стандардизацији („Службени гласник РС”, број 36/09 и 46/15), Одлуци о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 93/15 и 27/16) и Статуту Института („Службени гласник РС”, број 06/11), Институт за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) је установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби.

Оснивање Института уписано је у регистар Привредног суда у Београду 4. јануара 2010. године, у регистарски уложак бр: 5120800.

Права, обавезе и одговорности Института утврђене су Законом о стандардизацији, Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта, Статутом и другим правним актима.

Оснивач Института је Влада.

Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

Највиши општи акт Института је Статут Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 6/11), на који је Влада дала сагласност својим решењем од 23. децембра 2010. године („Службени гласник РС”, број 102/10). У 2010. години Статут је усклађен са одредбама Закона о стандардизацији и Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института.

Како су током 2015. и почетком 2016. године донете измене и допуне Закона о стандардизацији и Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије, било је неопходно да се и Статут Института усагласи са наведеним правним актима. Скупштина Института је на првој ванредној седници у 2017. години донела Статут Института за стандардизацију Србије и упутила га оснивачу на сагласност. Влада Републике Србије је 17.03.2017. године донела решење о давању сагласности на Статут Института за стандардизацију Србије, које је објављено у „Службеном гласнику РС”, бр. 26/2017 од 20.3.2017. године.

1.2 ДЕЛАТНОСТ

Делатност Института утврђена је чланом 7. Закона о стандардизацији, односно чланом 6. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије и чланом 10. Статута. Према тим документима, делатност Института обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом. Тачније речено, Институт обавља следеће послове:

- 1) доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима Института;
- 2) даје тумачење српских стандарда, као и тумачење примене српских стандарда, на захтев заинтересоване стране;
- 3) обезбеђује усаглашеност српских стандарда са међународним и европским стандардима;
- 4) води регистар донетих и повучених српских стандарда, у складу са правилима Института;
- 5) учествује у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда, у областима које су

од интереса за Републику Србију;

- 6) сарађује са међународним и европским организацијама за стандардизацију и националним телима за стандардизацију држава потписница одговарајућих споразума из области стандардизације;
- 7) извршава задатке у вези са стандардизацијом, у складу са обавезама из потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија;
- 8) обезбеђује доступност јавности донетих и повучених српских стандарда, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих међународних, европских и националних тела за стандардизацију и врши њихову продају;
- 9) доставља обавештење, на захтев органа државне управе, о томе да ли је у области која се уређује техничким прописом донет одговарајући српски стандард или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући међународни или европски стандард;
- 10) делује као информативни центар за стандарде, за информисање и обавештавање о стандардима, у складу са захтевима предвиђеним у одговарајућим међународним споразумима и обавезама које произлазе из чланства у одговарајућим међународним и европским организацијама за стандардизацију;
- 11) представља и заступа интересе стандардизације у Републици Србији у међународним и европским организацијама за стандардизацију;
- 12) одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима, у складу са правилима Института;
- 13) доноси правила на основу којих се доносе, објављују, преиспитују и повлаче српски стандарди;
- 14) поверава заинтересованим странама, у складу са својим правилима, израду предлога српских стандарда у специфичним областима;
- 15) промовише примену српских стандарда;
- 15а) пружа стручну помоћ за примену односно испуњавање захтева српских стандарда;
- 15б) послове сертификације производа, система менаџмента и особа;
- 16) обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом и одлуком о оснивању.

1.3 МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

- Међународној организацији за стандардизацију (ISO¹), у којој има статус пуноправног члана од 1950. године;
- Међународној електротехничкој комисији (IEC²), у којој има статус пуноправног члана од 1953. године;
- Европском комитету за стандардизацију (CEN³), у којем је од 1. јануара 2008. године до 31. децембра 2016. године имао статус придруженог члана, а од 1. јануара 2017. године статус

пуноправног члана;

- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC⁴), у којем је од 1. октобра 2005. године до 31. децембра 2016. године имао статус придруженог члана, а од 1. јануара 2017. године статус пуноправног члана;
- ИЕС систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE⁵), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), у којој Институт има статус пуноправног члана од 1985. године.

У јуну 2011. године Институт је потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за стандарде у области телекомуникација (ETSI⁶) и у складу са правилима процедуре те европске организације за стандардизацију у њој стекао статус „ETSI-јеве националне организације за стандарде”.

Поред непосредног чланства у поменутиим организацијама, Институт учествује у раду или прати рад Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела у оквиру Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/TRADE/WP.6).

1.4 УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, који доноси директор Института уз прибављену сагласност Управног одбора. Важећи правилник донет је 09.02.2016. године (бр. 305/7-51-02/2016), а примењује се од 17.02.2016. године. Измене и допуне овог правилника донете су 02.09.2016. године (бр. 1676/7-51-02/2016).

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

- Сектору за опште области стандардизације,
- Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем,
- Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност и
- Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг,

односно у унутрашњим организационим јединицама у саставу поменутих сектора, као и у Сертификационом телу, која је организациона јединица ван састава сектора на које се примењују исти услови и које има исти статус и третман као одељење.

За обављање послова из делокруга Института који су по својој природи специфични и за које су потребни посебна стручност, самосталност и креативност у раду, обавља један самостални извршилац ван сектора, одељења и других организационих јединица, и то саветник директора за техничко-методолошка питања стандардизације.

У Сектору за опште области стандардизације предвиђено је 17 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, и запослено је 17 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај,

2. Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде.

У Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем предвиђено је 10 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је девет извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије
2. Одељењу за развој и одржавање информационог система

У Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност предвиђено је 13 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, и запослено је 13 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за издавачку делатност и превођење, и
2. Одељењу за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи.

У Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг предвиђено је 17 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је 16 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за правне, финансијске и опште послове,
2. Одељењу за продају, маркетинг и едукацију.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту предвиђено је 54 радна места (рачунајући и радно место директора), на која се распоређује укупно 61 извршилац.

1.5 КАДРОВИ

На дан 1. јануара 2016. године Институт је имао 56 запослених запослених на неодређено време (укључујући и директора) и два запослена на одређено време. У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године, Институт је успео да прибави сагласност за попуњавање три радна места, након чега је у радни однос на неодређено време (31.12.2016. године) примљено двоје запослених, и то 1 запослени на радном месту млађег саветника у Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије и једна запослена на радном месту млађег саветника у Одељењу за продају, маркетинг и едукацију, а трећа запослена је примљена у радни однос на неодређено време након завршетка приправничког стажа и положеног приправничког испита (03.02.2017. године), и то на радном месту млађег саветника у Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије . У истом периоду, двоје запослених напустило је Институт, и то: једна запослена због одласка у редовну старосну пензију (30.12.2016. године), а запослени, примљен у својству приправника, је напустио Институт на лични захтев (01.08.2016.), тако да је 31.12.2016. године у Институту било запослено укупно 57 извршилаца на неодређено време и четири извршиоца на одређено време.

Од 61 запосленог (57 на неодређено време и 4 на одређено време) у 2016. години, 45 је са високом стручном спремом (укључујући четири магистра наука), 3 са вишом, а 13 са средњом стручном спремом (видети табелу 1.2).

Табела 1.2 - Структура запослених са високом стручном спремом (стање 31. децембра 2016. године)

Факултет	Број запослених
Електротехнички	7
Машински	5
Технолошко-металуршки	5
Филолошки	8
Пољопривредни	4
Хемијски	2
Грађевински	2
Саобраћајни	2
Правни	3
Економски	2
Стоматолошки	1
Факултет за медије и комуникације	1
Факултет за пословне студије	1
Факултет уметности	1
Факултет организационих наука	1
УКУПНО:	45

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту је предвиђено укупно 54 радних места, на које се може распоредити укупно 61 извршилац.

Како је Програмом рада Института за 2016. годину предвиђено да у Институту буде запослен 61 извршилац, приметно је да је Институт и у 2016. години имао кадровских проблема. На одређено време је у првој половини 2016. године, било ангажовано укупно четири извршиоца, од којих су два извршиоца ангажована у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем у својству приправника, након одласка запослених у старосну пензију и у циљу

попуњавања упражњених радних места, док су две запослене биле ангажоване у Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг, ради замене привремено одсутне запослене услед породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, односно након повратка запослене на рад - услед повећаног обима посла, док је друга запослена ангажована ради попуњавања упражњеног радног места, а након одласка запосленог у старосну пензију. Наведени запослени су били ангажовани због потреба процеса и организације рада а у циљу обављања редовних послова и обезбеђивања континуитета у раду. У другој половини 2016. године, на одређено време је било ангажовано укупно четири извршиоца, од чега је један извршилац ангажован у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем у својству приправника, након одласка запослених у старосну пензију и у циљу попуњавања упражњених радних места, два извршиоца су била ангажована у Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг, а један у Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност - услед повећаног обима посла.

Као што је већ речено, Институт је у 2016. години успео да прибави сагласности за три запослена, што је била олакшавајућа околности у спровођењу планираних активности.

У 2015. години донет је Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл.гласник РС“, бр. 68/2015), као и Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину („Сл.гласник РС“ , бр. 101/2015 и 114/2015), којом је Институту за стандардизацију Србије утврђен број запослених на неодређено време на 61.

Поред тога, у 2016. години закључени су уговори о волонтирању са 2 волонтера.

1.6 ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ

Учлањење у Институт је добровољно. Члан Института може постати привредно друштво, предузеће, друго правно лице или предузетник који су основани по прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије (у даљем тексту: заинтересоване стране). Чланство у Институту се не може преносити или преузимати.

У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови.

Редовни чланови су заинтересоване стране које су се учланиле у Институт по поступку утврђеном у Статуту и Правилнику о чланству Института.

Почасни чланови су истакнути појединци које је Скупштина Института именovala за почасне чланове у складу са општим актом о предлагању и именовању почасних и заслужних чланова, имајући у виду њихов научно-истраживачки рад, значајан стручни рад, посебну подршку или други значајан допринос у вези са националном, европском или међународном стандардизацијом, односно делатношћу Института.

Заслужни чланови су истакнути појединци и организације из редова редовних чланова Института, које је Скупштина Института именovala за заслужне чланове у складу са општим актом о предлагању и именовању почасних и заслужних чланова, имајући у виду њихов вишегодишњи плодотворан рад у органима и радним телима Института, односно европских или међународних организација за стандардизацију, или други допринос националној, европској или међународној стандардизацији.

На дан 1. јануара 2016. године Институт је имао 82 члана а на дан 30. јуна 2016. године 80 редовних чланова.

На дан 31. децембра 2016. године, Институт је имао 69 активних редовних чланова.

1.7 ОРГАНИ И СТРУЧНА ТЕЛА

Органи Института су: Скупштина, Управни одбор, Надзорни одбор и директор (сл. 1.2).

Сл. 1.2 – Шематски приказ органа и стручних тела Института

Скупштина је највиши орган Института. Њу чине представници оснивача (укупно шест) и чланови Института. Привредна друштва, предузећа и друга правна лица чланови Института, као и оснивач, учествују у раду Скупштине преко овлашћених представника. Предузетници и физичка лица чланови Института непосредно учествују у раду Скупштине. Члан Института, односно његов представник, као и представници оснивача у Скупштини, имају по један глас.

Прва, конститутивна седница Скупштине одржана је 18. јуна 2007. године. У 2016. години Скупштина је одржала две редовне седнице, 28. априла 2016. године и 02. новембра 2016. године.

Управни одбор је орган управљања пословањем Института, који за свој рад одговара Скупштини. Председника и чланове управног одбора именује и разрешава оснивач. Мандат председника и чланова Управног одбора траје четири године, уз могућност поновног именовања. Први састав Управног одбора именован је решењем оснивача (Владе) од 13. децембра 2007. године. Други састав Управног одбора, у којем је било седам именованих чланова, именован је решењем Владе Републике Србије, 24 бр. 119-10245/2013 од 04.12.2013. године („Сл.гласник РС“ бр. 106/2013). Доношењем Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Сл.гласник РС“, бр. 93/15 и 27/16) која у члану 28. предвиђа да Управни одбор има председника и четири члана које именује и разрешава оснивач (од тога: два члана управног одбора предлаже надлежно министарство, два члана управног одбора предлаже скупштина Института из редова чланова Института, док се један члан управног одбора предлаже се из реда запослених у Институту), смањен је број чланова Управног одбора.

Ради усклађивања са наведеном одредбом, Влада Републике Србије је донела Решење о разрешењу председника и чланова Управног одбора Института за стандардизацију Србије (24 бр 119-3885/2016 од 08.04.2016. године, „Сл.гласник РС“ бр. 36/2016) и Решење о именовању вршилаца дужности председника и чланова Управног одбора Института за стандардизацију Србије (24 бр 119-3887/2016 од 08.04.2016. године, „Сл.гласник РС“ бр. 36/2016).

У 2016. години Управни одбори су одржали укупно 14 седница: Други сазив управног одбора је одржао укупно шест седница, и то: од 12.01-13.01 јануара (81. седница, која је одржана као дописна), 29. јануара (82. седница), од 08.02.-09.02. фебруара (83. седница, која је одржана као дописна), 26.02. фебруара (84. седница), од 03.03.-04.03. (85 седница, која је одржана као дописна), 01. Априла (86. седница). Од шест одржаних седница, три седнице су одржане дописним путем, у складу са чланом 8. Пословника о раду Управног одбора.

В.д. састав Управног одбора Института је своју конститутивну седницу одржао дана 30.05.2016. године, и у 2016. години је одржао укупно осам седница, и то: 30. маја (87. седница), 08. јула (88. седница), 02. септембра (89. седница), 30. септембра (90. седница), 17. октобра (91. седница), 18. новембра (92. седница, која је одржана као дописна), 25. новембра (93. седница) и 28. децембра (94. седница). Од осам седница в.д. управног одбора, одржана је једна дописна седница, у складу са чланом 8. Пословника о раду Управног одбора.

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт, који је правно лице, и то са неограниченом одговорношћу, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговара Управном одбору. На предлог Управног одбора, оснивач Института (Влада) је 2. априла 2009. године именовао директора Института. Сагласно Статуту, Управни одбор је спровео јавни конкурс, а затим на 62. седници изабрао кандидата, након чега је Влади Републике Србије достављен предлог за именовање новог директора. Имајући у виду да Влада до истицања мандата актуелног директора и даље није именovala новог директора Института, Управни одбор је на својој 64. седници, након спроведених консултација са Републичким секретаријатом за законодавство и Секретаријатом Министарства привреде, једногласно донео закључак да актуелни директор наставља са обављањем дужности до свог разрешења, односно до именовања новоизабраног како би се избегли проблеми у функционисању Института.

Министарство привреде је 01. децембра 2015. године, доставило допис председнику Управног одбора, којим се Управни одбор обавештава да није прихваћен његов предлог кандидата за директора Института, након чега је Управни одбор на својој 80. седници, донео закључак да је примио обавештење министарства и да је јавни конкурс потребно поновити када се за то стекну услови, о чему ће бити донета посебна одлука. Закључак је уз допис Министарства привреде, достављен кандидатима пријављенима на јавни конкурс. 01. децембра 2015. године, Влада РС је разрешила директора Института, због истека мандата и истовремено је именovala за в.д. директора Института, дотадашњег руководиоца Сектора за заједничке послове. Имајући у виду да је руководилац Сектора за заједничке послове, Татјана Бојанић именована за в.д. директора Института, Сектором за заједничке послове тренутно руководи в.д. директора Института. Директор који је разрешен дужности је распоређен на послове саветника директора за техничко - методолошка питања стандардизације у Институту.

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара Скупштини Института. Надзорни одбор има председника и два члана.

Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава оснивач. Једног члана Надзорног одбора предлаже скупштина Института из реда чланова Института, другог члана предлажу запослени у Институту из својих редова, а трећег члана предлаже министарство надлежно за послове стандардизације. Мандат чланова Надзорног одбора траје четири године, уз могућност поновног именовања. Надзорни одбор именован је решењем Владе 24 број 119-6349/2011 од 18. августа („Службени гласник РС”, бр. 62/11) тако да је у августу 2015. године, члановима Надзорног одбора истекао мандат. На првој редовној седници скупштине, изабран је кандидат који је предложен оснивачу за члана Надзорног одбора. Институт је пре истека мандата члановима Надзорног одбора, спровео изборе за члана Надзорног одбора из редова запослених, тако да је кандидат који је добио највећи број гласова запослених, предложен оснивачу за члана Надзорног одбора из редова запослених. Оснивач није именовао нови састав, тако да Надзорни одбор заседа у старом саставу, до свог разрешења и до именовања новог, у складу са актом о оснивању.

Прва, конститутивна седница Надзорног одбора одржана је 21. октобра 2011. године. У 2016. години одржано је шест седница, и то: 26. јануара 2016. године (29. седница); 24. фебруара 2016. године (30. седница); 03. јуна 2016. године (31. седница); 26. септембра 2016. године (32. седница); 20. октобра 2016. године (33. седница) и 26. децембра 2016. године (34. седница).

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе.

Стручни савети усмеравају стручни рад техничких радних тела (комисија за стандарде, радних

група и др.) у областима стандардизације за које су основани. Рад у стручним саветима је добровољан. Председника и чланове стручних савета именује Управни одбор из редова признатих стручњака у области, односно областима за које је стручни савет образован. За свој рад стручни савети одговарају Управном одбору.

У Институту постоје два стручна савета: Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација. Стручни савет за стандардизацију у области оцењивања усаглашености је укинут одлуком Управног одбора Института за стандардизацију Србије донетој на седници која је одржана 4. јануара 2012. године. Стручни савети су образовани релевантним одлукама Управног одбора, које су донесене на његовој осмој седници, одржаној 13. септембра 2008. године, а председници и чланови стручних савета у новом мандату, именовани су одлукама које су донесене на 61. седници Управног одбора, одржаној 24. фебруара 2014. године. Конститутивна седница Стручног савета за опште области стандардизације у новом сазиву је одржана 13. маја 2014. године, а Стручног савета за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација 5. маја 2014. годину.

У 2016. години Стручни савет за опште области стандардизације одржао је укупно шест седница од којих су четири биле редовне седнице и то: 18. марта, 23. маја, 13. јуна и 23. септембра 2016. године а две седнице су биле дописне и одржане су у периоду од од 11-20. јула и од 12-20. децембра 2016. године.

У 2016. години Стручни савет за стандардизацију у области електротехнике, информационих технологија и телекомуникација одржао је четири редовне седнице и то: 18. марта, 20. маја, 23. септембра и 16. децембра 2016. године.

Стручни рад Института у појединачним областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе (у даљем тексту: комисије за стандарде) које су основна техничка радна тела. По потреби, ради извршавања појединих задатака из својих делокруга, комисије за стандарде могу образовати поткомисије, радне групе и друга стална и повремена радна тела.

Комисије за стандарде планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом. У 2016. години у Институту је било 162 активне комисије за стандарде (121 у неелектротехничким и 41 у електротехничким областима стандардизације), које су одржале укупно 307 састанака.

У оквиру својих надлежности, комисије за стандарде предлажу директору Института доношење српских стандарда и сродних докумената у областима стандардизације за које су образоване.

Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима стандардизације која су утврђена Законом о стандардизацији.

Начин рада и одлучивања комисија за стандарде, као и њихово образовање, реорганизовање и распуштање, ближе се уређују општим правилима која доноси Управни одбор Института.

1.8 ФИНАНСИРАЊЕ

Према члану 9. Закона о стандардизацији, односно члану 7. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине: из прихода које оствари наплатом чланарина; продајом српских стандарда, сродних

докумената и других публикација; из прихода које оствари продајом услуга; из буџета Републике Србије; из других извора (поклона и других прихода), у складу са законом и уз претходну сагласност оснивача.

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, која се утврђују годишњим програмом рада Института, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Потребна средства за рад утврђују се годишњим програмом рада Института, који садржи и финансијски план. Годишњи програм рада Институт доставља министарству надлежном за послове стандардизације у четвртном кварталу текуће године за наредну годину. Оснивач Института даје сагласност на годишњи програм рада, као и његове измене и допуне.

Износ средстава за рад Института који се обезбеђује из буџета Републике Србије, одређује се на основу годишњег програма рада, узимајући у обзир предвиђени приход од чланарина, продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, наплате услуга, као и предвиђени приход из других извора. Као индиректни корисник буџетских средстава, ова средства Институт добија преко министарства које је надлежно за питања стандардизације.

Након доношења закона о буџету, ради усклађивања са висином средстава намењених за финансирање Института утврђених тим законом, Институт, по потреби, доноси измене и допуне годишњег програма рада.

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје међународне стандарде и сродне документе, као и стандарде и сродне документе других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Заједнице Независних Држава и Америчког удружења за испитивање и материјале).

У складу са Статутом Института, Управни одбор доноси одлуку о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт. Ту одлуку Управни одбор је донео 26. новембра 2009. године („Службени гласник РС”, бр. 111/09), а њена примена је започела 4. јануара 2010. године. Управни одбор је на својој 38. седници, одржаној 1. јула 2011. године, донео нову одлуку о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт („Службени гласник РС”, бр. 54/11 од 22. јула 2011. године). На 48. седници Управног одбора, одржаној 13. септембра 2012. године, донета је Одлука о изменама и допунама одлуке о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације („Службени гласник РС”, број: 91/12), којом је висина накнада за продају стандарда увећана за око 15 %, док висина накнада за услуге које пружа Институт није промењена. Сагласно Закону о буџетском систему, на ову одлуку прибављена је сагласност Министарства финансија и привреде, бр: 401-00-665/2013-33 од 29. марта 2013. године. Управни одбор је на својој 56. седници дана 12.09.2013. године утврдио пречишћен текст Одлуке о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације, а затим на својој 67. седници, дана 10.10.2014. донео нову Одлуку о изменама и допунама одлуке о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације

(„Службени гласник РС”, број 113/2014). У 2015. години, Управни одбор је на својој 77. седници, одржаној 28.08.2015. године, донео измене и допуне наведене одлуке („Службени гласник РС”, број 76/2015). Циљ измене и допуне одлуке у 2015. години, био је да се изузетно, омогући плаћање за стандарде након њихове испоруке, у року од најдуже 30 дана, искључиво купцима који су у претходне две календарске године, купили стандарде у вредности већој од 500.000 динара.). У 2016. години, Управни одбор је на својој 86. седници, одржаној 01.04.2016. године, донео измене и допуне наведене одлуке („Службени гласник РС”, број 37/2016). Циљ измена и допуна одлуке је увођење висине накнаде за онлајн приступ комплетним текстовима српских стандарда и сродних докумената, којима се приступа и периода на који се приступ дозвољава, уз техничка ограничења која спречавају неовлашћено умножавање и копирање, као у утврђивање додатих попушта када је то оправдано из разлога промоције стандардизације, а нарочито када се промоција односи на микро, мала и средња привредна друштва и предузетнике. На 89. седници Управног одбора, одржаној 02.09.2016. године, донео је измене и допуне наведене одлуке („Службени гласник РС”, број 75/2016). Циљ измена и допуна одлуке у 2016. години, био је да се изузетно, омогући попуст при наручивању пакета од најмање 10 различитих српских стандарда и/или сродних докумената, изабраних по жељи купца.

Продаја међународних стандарда и сродних докумената, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља врши се на исти начин као и продаја српских стандарда и сродних докумената, осим што се при продаји тих публикација примењују каталожке цене њихових издавача, које се прерачунавају у динаре.

Чланарина у Институту утврђује се одлуком Управног одбора за сваку календарску годину. У складу са том одлуком, висина чланарине за 2016. годину је промењена. У Институту од 82 активна члана Института на почетку године, до 31. децембра 2016. године, чланарину за прошлу годину нису платила 24 члана, и то 14 правних и 10 физичких лица.

На финансијско-материјално пословање Института примењују се одредбе Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09.....68/15, 103/15 и 99/2016) и Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15), као и подзаконских аката за њихово спровођење.

На основу мишљења Министарства финансија – Сектора за фискални систем од 18. фебруара 2008. године, Институт није обвезник плаћања пореза на додату вредност (ПДВ) за послове из свог делокруга.

Упоредни преглед остварених прихода Института у 2015. и 2016. години дат је у табели 1.3, а упоредни приказ броја продатих стандарда и процента повећања броја продатих стандарда по годинама, у периоду од 2011. до 2016. године, дат је у табели 1.4.

Табела 1.3 – Упоредни преглед остварених прихода Института у 2015. и у 2016. години

Број конта	Опис	Година		Индекс (4/3)
		2015.	2016.	
		3	4	
1	2	3	4	5
791111	Приходи из буџета	72.491.121	72.770.000	1,00
742321 1	Чланарина	2.938.500	3.244.500	110
742321 2	Приходи од продаје српских стандарда и информационих услуга	23.810.977	22.089.301	93
	Приход од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација,			

742321 6	као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	4.208.582	3.124.998	74
742321 7	Приходи од продаје добара и услуга – пазар бифеа	166.303	133.807	80
742321 8	Приходи од семинара	2.925.101	1.597.870	55
742321 9	Приходи од WPMI – сертификата	50.000	120.000	240
742321T	Приходи од тумачења стандарда и сродних докумената	307.000	5.000	2
742321Ч	Приходи од читања стандарда	0	90.487	
742371	Приходи од додатних активности	0	739.185	
742121	Приходи од продаје добара и услуга	2.200	891	41
7420000	Приходи од продаје добара и услуга	34.408.663	31.146.039	91
822121	Примања од продаје залиха	446.707	210.848	47
Укупно сопствени приходи од продаје добара и услуга		34.855.370	31.356.887	90

Табела 1.4 Упоредни приказ броја продатих стандарда и процента повећања броја продатих стандарда по годинама у периоду од 2010. до 2016. године

Опис	Година					
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Број продатих стандарда укупно	9.451	10.271	9.990	9.203	9.492	9. 374 ⁷
Просечан број продатих стандарда месечно	788	856	833	767	791	781
Просечан број продатих стандарда по радном дану	36	39	38	35	36	35
Повећање броја продатих стандарда у односу на претходну годину [у %]	58,3%	8%	-2,8%	-8,5%	3%	-1.25%

2. ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА И ДРУГИ ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

2.1 УОПШТЕ О ДОНОШЕЊУ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА

Српски стандарди и сродни документи доносе се и објављују у складу са Законом о стандардизацији и правилима Института, која су усклађена са правилима међународних и европских организација за стандардизацију (ISO и IEC, односно CEN и CENELEC), као и са Кодексом добре праксе за израду, доношење и примену стандарда из Споразума о техничким препрекама трговини Светске трговинске организације.

У складу са чланом 12. Закона о стандардизацији, као основа за доношење српских стандарда и сродних докумената користе се, по правилу, међународни, односно европски стандарди и сродни документи. У случају да у одређеној области не постоји међународни односно европски стандард и сродни документ или је важећи међународни односно европски стандард неодговарајући, као основа се могу користити национални стандарди и сродни документи других држава или се могу доносити изворни српски стандарди и сродни документи.

У складу са чланом 13. Закона о стандардизацији и чланом 11. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института, доношење и повлачење (стављање ван снаге) српских стандарда и сродних докумената проглашава се одговарајућим решењем директора Института, које се објављује у гласилу Института и на интернет страници Института.

Даном објављивања решења којим се проглашава да је српски стандард или сродни документ донет, тај стандард или сродни документ постаје доступан јавности, у штампаном или електронском облику, а даном објављивања решења којим се проглашава да је српски стандард или сродни документ повучен, тај стандард или сродни документ остаје доступан јавности у стандардотеци Информационог центра Института.

Институт у свом гласилу објављује обавештење о покретању поступка за доношење српског стандарда, а када је то неопходно и за сродни документ, као и обавештење о стављању стандарда, односно сродног документа на јавну расправу.

У складу са чланом 15. Закона о стандардизацији, српски стандарди и сродни документи доносе се и објављују на српском језику, у складу са законом којим се уређује службена употреба језика и писма. Изузетно, када се као основа за доношење српског стандарда или сродног документа користи међународни, европски или национални стандард друге државе, односно сродни документ, српски стандард или сродни документ може бити објављен на једном од званичних језика европских организација за стандардизацију (енглеском, француском или немачком језику). У складу са интерним правилима Института, у таквим случајевима српски стандарди и сродни документи објављују се на енглеском језику, и то методом проглашавања и методом прештампавања.

Према члану 17. Закона о стандардизацији, примена српских стандарда и сродних докумената је добровољна.

При доношењу годишњих програма рада Института и годишњих планова доношења српских стандарда и сродних докумената у обзир се узимају два најзначајнија приоритета политике економских односа Републике Србије са иностранством и то: приступање Светској трговинској организацији (СТО) и чланство у Европској унији (ЕУ), као и испуњавање обавеза које проистичу из Споразума о слободној трговини у централној Европи (CEFTA⁸) и других регионалних иницијатива од интереса за Републику Србију.

Обавезе у вези са поменутиим интеграцијама укључују и стандардизацију, која у процесу приступања СТО и ЕУ треба да допринесе постепеном смањењу техничких препрека у трговини између Републике Србије и других земаља, да би у моменту приступања тим интеграцијама препреке биле уклоњене.

Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП) између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, потписан је 30. априла 2008. године у Луксембургу. Између осталог, тим споразумом се ствара зона слободне трговине између Републике Србије и ЕУ у прелазном периоду од шест година. Поред тога, тим споразумом предвиђена је и обавеза Републике Србије да у договореним роковима усклади домаће законодавство са прописима који спадају у правне тековине Европских заједница, у чему стандардизација има значајну улогу.

У контексту намера да се Република Србија што пре интегрише у ЕУ, стратешки циљ Института у периоду од 2008. до 2012. године био је да се изврши усаглашавање (хармонизовање) српских стандарда са европским стандардима (EN) и хармонизационим документима (HD), тј. да се преузме најмање 80 % свих европских стандарда и хармонизационих докумената у збирку српских стандарда, и истовремено изврши повлачење њима супротстављених српских стандарди⁹ за исте предмете стандардизације, што је Институт и остварио до краја 2012. године. Поред тога, при томе је потребно идентификовати и важеће техничке и друге прописе који спречавају ефективну примену преузетих европских стандарда.

У складу са приоритетом националне стандардизације да се убрза преузимање и повећа број примењених европских стандарда, као и у складу са циљем да се испуне услови који ће Институту омогућити да стекне статус пуноправног члана у европским организацијама за стандардизацију, од 2007. године све комисије за стандарде су истовремено и организовано започеле процес интензивног усаглашавања припадајућих српских стандарда са одговарајућим европским стандардима и хармонизационим документима.

У периоду од 1. јануара 2007. до 31. децембра 2016. године Институт је објавио 27.111 српских стандарда и сродних докумената којима су преузети одговарајући европски стандарди, односно европски сродни документи, и то 18.904 документа које је објавио CEN (у неелектротехничким областима), 7.561 документ које је објавио CENELEC (у електротехничким областима) и 646 докумената које је објавио ETSI (у области телекомуникација). У истом периоду Институт је повукао 15.328 раније објављених српских стандарда и сродних докумената, који су били или у супротности (конфлику) са преузетим европским стандардима, или застарели и нерелевантни, или у међувремену повучени европски стандарди. Другим речима, до 31. децембра 2016. године Институт је преузео и објавио као српске стандарде око 96 % свих европских стандарда за које је до тада истекао рок за објављивање на националном нивоу, укључујући њихове измене и допуне (амандмане), а искључујући исправке (коригендуме). Тачније, Институт је преузео 95,73 % свих европских стандарда које је објавио CEN, међу којима је 94,63 % хармонизованих европских стандарда, као и 95,99 % европских стандарда које је објавио CENELEC, међу којима је 96,38 % хармонизованих европских стандарда.

При преузимању су коришћене углавном (1) *метода проглашавања* и (2) *метода прештампавања*, док је (3) *метода превођења на српски језик* коришћена најмање јер је њена примена зависила искључиво од спремности заинтересованих страна да у превођење стандарда добровољно инвестирају потребна средства и/или рад својих стручњака.

2.2 РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 1: Доношење српских стандарда и сродних докумената

У 2016. години Институт је објавио 1.808 српских стандарда и сродних докумената, а истовремено је повучено 1.445 српских стандарда и сродних докумената. Од 1.808 објављених стандарда и сродних докумената, 200 је објављено на српском, а 1.608 на енглеском језику.

Од 200 објављених стандарда и сродних докумената на српском језику (одн. 215 укључујући 15 исправки српских стандарда), 14 су били изворни српски стандарди, а 186 стандарда настало је преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда односно сродних докумената методом превођења

Од 1.608 објављених стандарда и сродних докумената на енглеском језику, (одн. 1.660 укључујући 52 исправке страних стандарда), 84 стандарда и сродна документа је настало преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда односно сродних докумената методом прештампавања, а 1.524 методом проглашавања

Поред тога, у 2016. години је израђен 2.201 нацрт стандарда и сродног документа, од којих је 176 на српском и 2 025 на енглеском језику, као и 1.920 дефинитивних текстова нацрта стандарда, од којих је 193 на српском и 1.727 на енглеском језику.

Упоредни преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената, нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у 2016. години дат је у табели 2.1, а број

донесених и повучених српских стандарда и сродних докумената у истом периоду дат је у табели 2.2.

У 2016. години, на српском и енглеском језику, преузет је укупно 1.641 европски стандард и сродни документ.

Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2016. години, 147 комисија за стандарде одржало је укупно 307 састанака.

Табела 2.1 Упоредни преглед бројева планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената, нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у 2016. ГОДИНИ

Врста документа	На српском језику		На енглеском језику		Укупно	
	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено
Нацрт стандарда	238	176	1241	2025	1479	2201
Дефинитивни текст нацрта стандарда	248	193	1266	1727	1514	1920
Стандард	236	200 ¹⁾	1081	1608 ²⁾	1317	1808 ³⁾
1) На овај број треба додати 15 исправки на српском језику. 2) На овај број треба додати 52 исправки на енглеском језику. 3) На овај број треба додати укупно 67 исправки.						

Из упоредног прегледа података у табели 2.1 може се видети да је у 2016. години укупно објављено више српских стандарда и сродних докумената за све три планске категорије него што је било предвиђено планом. Из истог прегледа података може се видети да је у 2016. години објављено мање српских стандарда и сродних докумената на српском језику него што је било планирано, као и да је реализовано мање нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда на српском језику од планираног броја, и то из разлога што иницијалне текстове превода стандарда заинтересоване стране нису доставиле благовремено или уопште нису доставиле. Осим тога, из табеле се може видети да је реализација објављених стандарда, нацрта стандарда и дефинитивних текстова нацрта стандарда на енглеском језику већа у односу на планом утврђени број.

На основу свега наведеног, може се закључити да је план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину остварен и пребачен у укупном броју и броју реализованих српских стандарда на енглеском језику у свим фазама, осим код српских стандарда на српском језику. На крају, из прилога овог извештаја може се закључити и да је већина одељења (организационих јединица Института) не само испунила, већ и пребацила своје планове доношења српских стандарда.

а) Стандардизација у општим областима стандардизације

Из општих области стандардизације (све области изузев електротехнике), у 2016. години израђено је 1.744 нацрта (165 на српском и 1.579 на енглеском језику) и 1.547 дефинитивних текстова нацрта стандарда (172 на српском и 1.375 на енглеском језику), а објављено је 1.328 стандарда и сродних докумената (179 на српском и 1.149 на енглеском језику).

У области *металургије, машинства, грађевинарства и саобраћаја* израђено је 1.005 нацрта (85 на српском и 920 на енглеском језику) и 878 дефинитивних текстова нацрта стандарда (89 на

српском и 789 на енглеском језику), а објављено је 770 стандарда и сродних докумената (95 на српском и 675 на енглеском језику).

У области *хемијских технологија, пољопривреде, шумарства, безбедности, животне средине и општитих стандарда* израђено је 739 нацрта (80 на српском и 659 на енглеском језику) и 669 дефинитивних текстова нацрта стандарда (83 на српском и 586 на енглеском језику), а објављено је 558 стандарда и сродних докумената (84 на српском и 474 на енглеском језику).

Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2016. години, 112 комисија за стандарде у општим областима стандардизације одржало је укупно 252 састанка.

Од укупно 759 техничких радних тела ISO-а (238 техничких комитета и 521 поткомитет), закључно са 31. децембром 2016. године, одговарајуће комисије за стандарде прате рад укупно 487 тела, при чему у 50 тела имају статус „P” члана (тј. учесника, енгл. *participant*), а у 436 тела статус „O” члана (тј. посматрача, енгл. *observer*). Испуњавајући своје обавезе „P” чланова, у 2016. години комисије за стандарде гласале су о 344 радна документа у разним фазама доношења међународних стандарда ISO (ISO/FDIS, ISO/DIS, ISO/CD, CIB, NP, SR). Проценат гласања у 2016. години износи 100 %.

б) Стандардизација у области електротехнике, телекомуникација и информационих технологија
У областима *електротехнике, телекомуникација и информационих технологија*, у 2016. године израђено је 457 нацрта (11 на српском и 446 на енглеском језику) и 373 дефинитивна текста нацрта стандарда (21 на српском и 352 на енглеском језику), а објављено је 480 стандарда и сродних докумената (21 на српском и 459 на енглеском језику).

Табела 2.2 Број донесених и повучених српских стандарда и сродних докумената у 2016. години преглед по месецима

Месец	Број решења о доношењу и повлачењу српских стандарда и сродних докумената	Број донесених српских стандарда и сродних докумената			Број повучених српских стандарда и сродних докумената
		На српском	На енглеском	Укупно	

Јануар	402/50-51-02/2016 од 29. јануара 2016. год.	19	130	149	62
Фебруар	911/26-51-02/2016 од 29. фебруара 2016. год.	8	53	61	64
Март	400/28-51-02/2016 од 22. марта 2016. год.	10	65	75	83
Април	943/38-51-02/2016 од 25. априла 2016. год.	17	63	80	64
Мај	1247/64-51-02/2016 од 31. маја 2016. год.	35	180	215	113
Јун	1474/49-51-02/2016 од 21. јуна 2016. године	28	111	139	92
Јул	1766/47-51-02/2016 од 28. јула 2016. год.	17	196	213	270
Август	2038/50-51-02/2016 од 30. августа 2016. год.	9	142	151	186
Септембар	2256/47-51-02/2016 од 21. септембра 2016. год.	11	152	163	104
Октобар	2660/46-51-02/2016 од 31. октобра 2016. год.	18	152	170	124
Новембар	2848/33-51-02/2016 од 28. новембра 2016. год.	17	95	112	170
Децембар	3239/47-51-02/2016 од 23. децембра 2016. год.	11	269	280	113
		200	1608	1808	1445

Ради доношења српских стандарда и сродних докумената, у 2016. години 35 комисија за стандарде у електротехничким областима стандардизације одржале су укупно 55 састанака.

На међународном плану, у 2016. години гласано је о укупно 261 документу које су припремили технички комитети и поткомитети Међународне електротехничке комисије (IEC) у којима надлежне комисије за стандарде имају статус „Р” члана, тј. учесника (енгл. *participant*) или статус „О” члана, тј. посматрача (енгл. *observer*). Од укупно 261 гласања, 87 се односило на дефинитивне нацрте међународних стандарда (FDIS), 109 на нацрте међународних стандарда које су технички комитети ставили на гласање (CDV) и 65 на друге документе (NP, PAS, DTR, DTS). Проценат гласања о IEC стандардима и радним документима у 2016. години износи 100 %. Од укупно 177 техничких радних тела IEC-а (100 техничких комитета и 77 поткомитета), одговарајуће комисије за стандарде у 40 тела имају статус „Р” члана.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 2: Преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

Сви српски стандарди и сродни документи (слично европским и међународним), морају да се редовно преиспитују и одржавају (ажурирају), да би се обезбедила њихова актуелност и релевантност, односно спречила њихова застарелост. Због енормног повећања интензитета рада од 2007. године и тежње да се у потпуности реализују годишњи планови доношења стандарда и сродних докумената, пре свега када је реч о преузимању европских стандарда, преиспитивање раније објављених стандарда до 2011. године вршено је у мери у којој је то било могуће. Међутим, посебним Планом преиспитивања српских стандарда и сродних докумената за 2012. годину било је предвиђено ванредно преиспитивање 6.906 српских стандарда и сродних докумената да би се из целокупног фонда националних стандарда и сродних докумената искључили сви они који су у супротности са европским стандардима.

У 2016. години настављено је редовно преиспитивање стандарда. Као резултат редовног преиспитивања, у 2016. години повучено је укупно 1.445 стандарда.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 3: Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Тумачење српских стандарда и сродних докумената је једна од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа (судова). Потреба за тумачењем српских стандарда може да произађе, на пример, из контекста судског поступка, када настане спор у вези са извршавањем обавеза из уговора две уговорне стране или када се српски стандард користи за доказивање завољавајућег квалитета производа, процеса или услуга.

У 2016. години Институт је издао 37 тумачења у вези са српским стандардима, и то 31 у општим областима и шест у електротехничким областима стандардизације.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 4: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину

Као национална организација за стандардизацију која је добровољно прихватила Кодекс добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда, Институт је, као и сваке друге године, имао обавезу да припреми план доношења српских стандарда и сродних докумената за наредну годину и достави га заједничком информационом центру ISO-а и IEC-а у Женеви.

Према члану 22. став 1. тачка 3) Статута Института за стандардизацију Србије, годишњи план доношења српских стандарда и сродних докумената доноси Скупштина, на предлог управног одбора Института. Овај план објављује се на интернет страници Института. Скупштина Института може овластити управни одбор да између две редовне седнице скупштине, уместо ње, донесе годишњи план доношења српских стандарда и сродних докумената, као и његове измене и допуне.

Предлог плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину утврђен је на 90. седници управног одбора Института, која је одржана 30.09.2016. године. На предлог Управног одбора, овај план донесен је на другој редовној седници скупштине Института која је одржана 2. новембра 2016. године и постављен на интернет-презентацију Института.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 5: Израда каталога српских стандарда и сродних докумената за 2016. годину

Једна од редовних издавачких активности Института јесте и припрема Каталога српских стандарда и сродних докумената, који се објављује почетком сваке године и редовно ажурира и допуњава стандардима и сродним документима које је Институт објавио у претходној години. Тако каталог за 2016. годину садржи документе објављене у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године и корисницима је на располагању од марта 2016. године. Као једна од погодности коју уживају, каталог је и ове године бесплатно достављен члановима Института и послат и осталим националним телима за стандардизацију са којима Институт размењује такве публикације.

Каталог се већ низ година објављује искључиво у електронском облику, на компакт-дискovima. Разлог за то је пре свега смањење трошкова израде и времена потребног за његову припрему с обзиром на то да је каталог пре свега намењен размени оваквих публикација са осталим националним телима за стандардизацију, затим као бесплатна публикација која се доставља члановима Института, а занемарљив број одлази у продају на захтев корисника (од успостављања нове интернет странице Института, на којој се у сваком тренутку могу добити информације о свим стандардима и сродним документима на којима се ради или је рад на њима завршен, тај број се из године у годину смањује).

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 6: Издавање посебних публикација

Основни принцип којим се Институт руководи приликом објављивања збирки стандарда и других публикација јесте, пре свега, анализа потреба домаће јавности, односно потенцијалних корисника посебних издања Института, с једне стране, а са друге, то је подизање нивоа информисаности корисника стандарда о актуелним дешавањима у међународној и европској, односно националној стандардизацији. Посредно, од ове активности очекује се и повећање сопствених прихода Института.

У 2016. години објављена је збирка српских стандарда на српском језику из области безбедности информација под називом „Информационе технологије – Системи менаџмента безбедношћу информација”. Збирка се састоји од три основна стандарда из ове области (SRPS ISO/IEC 27000, SRPS ISO/IEC 27001 и SRPS ISO/IEC 27002) и објављена је, између осталог, и са циљем подршке примени Закона о информационој безбедности („Сл. гласник РС”, бр. 6/2016). Ову збирку је Универзитетска библиотека „Светозар Марковић” уврстила на своју листу публикација значајних за континуирано академско проучавање.

Институт је такође припремио и десет тематских збирки српских стандарда на српском и енглеском језику у електронском облику. Збирке садрже стандарде из различитих области за које је процењено да због своје актуелности могу да изазову интересовање корисника, и то из области система менаџмента заштитом животне средине, безбедности дејчјих играчака, друштвене безбедности – услуге приватног обезбеђења, менаџмента континуитетом пословања и менаџмента ванредним ситуацијама, менаџмента квалитетом – задовољство корисника, менаџмента ризиком, опреме и потребне површине за дејча игралишта, система менаџмента безбедношћу хране, система менаџмента квалитетом медицинских средстава и система менаџмента квалитетом здравствених услуга.

Од информативних брошура чија је намена популаризација стандардизације, у 2016. години Институт је самостално превео и објавио неколико публикација Међународне организације за стандардизацију ISO: „ISO и здравство” (штампано издање), „ISO и енергија”, „ISO 50001 – Систем менаџмента енергијом”, „ISO 37001 – Систем менаџмента за борбу против корупције” (електронске верзије постављене на интернет-презентацију Института).

Извештај о раду Института за стандардизацију Србије (за период 2014–2015) први пут је објављен као посебна публикација. Текст, дизајн и превод на енглески језик самостално су урадили запослени Института. Публикација је обима 40 страна и садржи све значајне информације о раду Института и његовим активностима у двогодишњем периоду, модерног је изгледа, обогаћена фотографијама са значајних догађаја, које је Институт организовао или којима су присуствовали његови представници. Публикација је достављена међународним и европским организацијама за стандардизацију које прате овакве активности својих чланица, националним телима за стандардизацију са којима Институт има успостављену сарадњу, а између осталог, подељен је и учесницима Пете балканске конференције одржане половином јуна у Београду.

Као допуна промотивним активностима, објављена је такође и једна мини-публикација „ИСС у бројкама 2015”, која у облику инфографика представља активности и резултате Института постигнуте у 2015. години.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 7: Ревизија и одржавање базе библиографских

података о српским стандардима и сродним документима

База библиографских података је дефинитивно напуштена и чува се као историјска база, а сви подаци из те базе пренети су у нови систем управљања подацима о српским стандардима и сродним документима и преиспитани, док се унос података врши искључиво у нови систем..

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 8: Издавање службеног гласила Института

Пошто је рад Института јаван, подаци о његовом раду и резултатима рада морају бити доступни јавности путем службеног гласила и интернет-странице Института. Поред тога, на основу Закона о стандардизацији, Институт има обавезу да у свом службеном гласилу објављује обавештења о покретању поступка за доношење српских стандарда и сродних докумената, о њиховом стављању на јавну расправу, као и обавештења о њиховом објављивању, односно повлачењу.

Службено гласило Института „ИСС информације” садржи информације у вези са објављеним и повученим српским стандардима и сродним документима, нацртима докумената који се стављају на јавну расправу, покретањем поступка преиспитивања и резултатима преиспитивања српских стандарда и сродних докумената и оснивањем комисија за стандарде, затим податке о нацртима и објављеним стандардима међународних и европских организација за стандардизацију. Гласило се објављује једанпут месечно, последњег дана у месецу, и то само у електронском облику, на интернет-страници Института. У 2016. години објављено је дванаест бројева овог гласила.

Месечно електронско гласило под називом „ИСС новости“ доставља се члановима Института, купцима стандарда, учесницима семинара, сарадницима Института, факултетима, органима државне управе и свима који се пријаве преко интернет-странице Института. Гласило садржи информације о најновијим објављеним стандардима на српском језику, нацртима српских стандарда који су од потенцијалног интереса за одређени круг корисника, актуелности из европске и међународне стандардизације и најаве семинара. У 2016. години припремљено је и дистрибуирано 12 бројева овог гласила.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 9: Развој и одржавање базе стандардизованих термина

У току 2016. године Институт је по први пут учинио доступном јавности Терминолошку базу Института која се може наћи на интернет-презентацији Института. Ова база резултат је дугогодишњег рада запослених у Институту и садржи више од 17.521 термина из различитих области стандардизације. Реч је о терминима коришћеним у 96 српских стандарда, а овим бројем обухваћено је и 26 стандарда из области електротехнике који су посебно обрађени и припремљени за унос у Међународни електротехнички речник, тзв. Електропедију. С обзиром на то да се у тај речник уносе само термини, а не и дефиниције, за свих 26 обрађених стандарда извршена је и обрада дефиниција и њихова припрема за унос у терминолошку базу.

Активности у вези са развојем базе стандардизованих термина биле су усмерене на терминолошку обраду термина и дефиниција из српских стандарда на српском језику који су објављени у периоду од 2012. до децембра 2015. године.

Терминолошка база је наишла на изванредан одзив јавности и корисника услуга Института,

имајући у виду да Институт добија повратне информације о њеној учесталој употреби. Припремљене дефиниције тренутно су доступне у продаји по веома повољној цени, а разматра се могућност и њиховог стављања на располагање широј јавности.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 10: Међународна сарадња у области стандардизације

Међународна сарадња Института у 2016. години састојала се првенствено у испуњавању статутарних обавеза Института и обављању редовних активности у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију, које обухватају:

Међународна организација за стандардизацију (ISO): редовни послови у вези са извршавањем дужности пуноправног члана ISO, као што је, на пример, гласање о нацртима међународних стандарда; администрирање и ажурирање Глобалног директоријума ISO у складу са новим правилима и поступцима за електронски начин рада, на основу којег овлашћени национални администратор у Институту управља свим функцијама које су стручњацима у Институту потребне у свакодневној сарадњи са Централним секретаријатом у Женеви; контакти са Централним секретаријатом и секретаријатима техничких комитета/поткомитета које воде поједине земље чланови ISO; праћење и примена докумената Савета ISO и Одбора за управљање техничким пословима; припреме за учешће у раду Генералне скупштине ISO и комитета DEVCO, COPOLCO и CASCO, координација сарадње са техничким комитетима и др.

Међународна електротехничка комисија (IEC): редовни послови пуноправног члана IEC, нпр. гласање на нацрте међународних стандарда; контакти с Централним бироом IEC; праћење и примена статутарних докумената Савета IEC, Одбора за менаџмент стандардизацијом и Одбора за менаџмент сертификацијом; припреме за учешће у раду Генералног заседања IEC, и др.; пословима у вези са учешћем Института у међународним системима и шемама за оцењивања усаглашености електротехничких производа са захтевима IEC стандарда (IECEE CB Scheme).

Европски комитет за стандардизацију (CEN): послови у вези са чланством, нарочито имајући у виду интензивне припреме за пријем у пуноправно чланство и преузимање европских стандарда и сродних докумената у српски систем стандардизације (дозволе за преузимање, достављање референтних примерака преузетих европских стандарда и сродних докумената CEN и CENELEC Менаџмент-центру – CCMC); праћење статутарних и других докумената; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CEN; контакти с CCMC-ом, и др.

Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC): послови у вези са чланством, нарочито имајући у виду интензивно преузимање европских стандарда и сродних докумената у српски систем стандардизације; достављање референтних примерака преузетих европских стандарда и сродних докумената CCMC-у; праћење статутарних и других докумената; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CENELEC; контакти са CCMC -ом и др.

Европски институт за стандарде у области телекомуникације (ETSI): са преузимањем функције „ETSI-јеве националне организације за стандардизацију” од Републичке агенције за електронске комуникације (РАТЕЛ), Институт је преузео и следећа права и обавезе: поштовање начела мировања (енгл. standstill); организовање јавне дискусије у нашој земљи о сваком новом ETSI-јевом стандарду, када је то потребно; утврђивање националног става за гласање и/или достављање примедби на ETSI-јеве стандарде према утврђеној процедури; преузимање европских стандарда као српских, као и повлачење свих објављених српских стандарда који су у супротности са преузетим европским стандардима.

Активности у вези са пет претходно наведених међународних и европских организација обухватају и редовну кореспонденцију са њима, са појединим националним организацијама за

стандардизацију члановима тих организација, са секретаријатима техничких комитета и поткомитета тих организација, као и са секретаријатима и радним телима неких других међународних и регионалних организација.

Послови међународне сарадње се једним делом реализују самостално, у Одељењу за међународну сарадњу и европске интеграције, а другим делом кроз тимски рад са представницима других организационих јединица Института. Послови који су реализовани тимским радом у Институту односили су се на активности у вези са: а) учешћем представника Института у међународној шеми за оцењивање усаглашености електротехничких уређаја IEC/CEE/CB; и б) остале активности у сарадњи са секретарима одговарајућих комисија за стандарде.

Поред свега наведеног, у вези са међународном сарадњом и европским интеграцијама у 2016. години, остварени су следећи резултати:

- Гласано је на 344 радна документа у разним фазама доношења међународних стандарда ISO (81 документ у фазама ISO/FDIS и ISO/DIS, 114 документа у фази ISO/CIB, а 149 у вези са систематским преиспитивањем међународних ISO стандарда, што чини 100 % остварења плана гласања о документима ISO-а за 2016. годину).
- Гласано је на 261 радни документ у разним фазама доношења међународних стандарда IEC-а: FDIS 87, CDV 109, остале фазе (NP, PAS, DTR, DTS) 65, што чини 100 % остварења плана гласања о документима IEC-а за 2016. годину.
- Достављане су примедбе на IEC документе и у вези с тим вођена је неопходна преписка са секретарима међународних техничких комитета, поткомитета и радних група (IEC/TC, SC, WG).
- Достављани су српски термини за одређене предметне области из електротехнике како би били унети у базу података *Electropedia* (светски онлајн речник у области електротехнике).
- Наручивани су европски и други стандарди који су били потребни за рад комисија за стандарде и преузимање, а Институт их није имао у свом фонду.
- Са Америчким друштвом инжењера за моторна возила (SAE¹⁰), које је ISO именовао као регистрациону агенцију (engl. *Registration Authority*) за вођење регистара идентификационих шифара произвођача возила (WMI¹¹) према стандарду ISO 3780:2009 и идентификационих шифара произвођача делова (WPMI¹²) према стандарду ISO 4100:1980, сарађивано је ради регистровања шифара које су у 2016. години додељиване произвођачима возила и произвођачима делова возила у Србији.
- У IEC-овој бази податка о експертима редовно су ажурирани подаци о српским експертима које је Институт, као национални комитет IEC за Србију, именовао за рад у појединим техничким радним телима IEC-а.
- Сарадницима у Институту су редовно достављане потребне информације о: објављеним IEC стандардима (достављањем IEC информације Just Published, сваке друге недеље), новим радним документима IEC у претходној недељи стављеним на сервер IEC, новостима у „заједници IEC” (достављањем електронског гласила IEC E-Tech, једном месечно), новостима у раду техничких комитета IEC (достављањем електронског гласила IEC TC News), најтраженијим и најбоље продаваним IEC стандардима (достављањем информације IEC Mnet) и др.

- У контексту поступка редовног преиспитивања ISO стандарда у петогодишњим интервалима после њиховог објављивања, на захтев ISO редовно су достављане тражене информације о томе да ли су преиспитивани међународни стандарди у нашој земљи преузети као SRPS ISO стандарди (као идентични или модификовани), као и о националном ставу у вези са потребом њихове ревизије, односно потврђивања њиховог важења за наредни петогодишњи период. Обављено је систематско преиспитивање 149 ISO стандарда.
- Ради информисања унутар Института уредно су достављане информације о:
 - 1) европским електротехничким стандардима (EN/HD) и нацртима нових стандарда (prEN/prHD) који су објављени у претходној недељи, затим информације о изменама и допунама објављених стандарда, као и гласило „Weekly Newsletter for Affiliate Serbia” (за CENELEC-ове техничке комитете и поткомитете у којима одговарајуће комисије за стандарде имају статус посматрача, тј. „O” статус) 2) стандардима Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI) о којима се гласа или су стављени на јавну расправу.
- Члановима комисија за стандарде и запосленима у Институту додељиване су лозинке за директни, електронски приступ документима ISO-а, односно IEC-а.
- Координисане су активности у вези са радном посетом представника Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS). Трочлана делегација у саставу Тихомир Анђелић, Мирјана Шућур и Жељка Попић током тродневне посете (од 13. до 15. јула) разменила је искуства са колегама из Института у вези са различитим активностима из области стандардизације, као и контекста у којем се стандардизација развија у обе земље.
- Координисане су активности у вези са радном посетом Хрватског завода за норме (ХЗН) 14. и 15. децембра 2016. године. Четворочлану делегацију гостију чинили су: гђа Ана Марија Бољановић и гђа Данијела Новота Крајновић из Одсека за послове Нормотеке ХЗН-а, г. Игор Божићевић из Одељења за продају и маркетинг и г. Миљенко Мокровић, водитељ одржавања информатичке опреме. Циљ дводневне посете био је успостављање ближе сарадње између две институције, кроз узајамно пружање техничке помоћи и размену информација и искустава од обостраног интереса. Разматрана су важна питања у вези са заштитом ауторских права, сарадњом са сектором малих и средњих предузећа, продајом стандарда и друге теме. Представници ХЗН-а су поделили своја знања у вези са учешћем и радом у европским организацијама за стандардизацију с обзиром на своје вишегодишње искуство пуноправног члана поменутих организација док су од представника Института затражили информације о најсавременијим информатичким услугама, картичном плаћању, претплати на стандарде и другим напредним опцијама намењеним корисницима које је Институт успоставио у 2016. години. Такође, током посете потписан је уговор о техничкој сарадњи (Memorandum of understanding on technical cooperation), којим су дефинисани облици даље сарадње ХЗН-а и ИСС-а и размењени су документи који су настали у раду Савезног завода за стандардизацију у периоду до 1991. године, који су предати представницима ХЗН, док су представници Института преузели Еврокодове и националне прилоге ХЗН објављене на хрватском језику у циљу њиховог превођења, прилагођавања и објављивања на српском језику.
- Извршено је превођење већег дела документације за приступање Института пуноправном

чланству европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, укључујући и Интерна правила стандардизације, делови 1 и 2, а руководиоца Одељења за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи учествовао је као члан две радне групе у поступку оцењивања испуњености услова за пријем Института у пуноправно чланство наведених организација.

- Извршено је превођење промотивних публикација из различитих области стандардизације које су или штампане или постављене на интернет-презентацију Института.
- Вршен је пријем и обрада фактура за чланарине међународних и европских организација и припремана су образложења за уплату тих чланарина.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 11: Сарадња са органима државне управе у вези са приступањем наше земље СТО и ЕУ

У складу с континуитетом међународне сарадње Института, у 2016. години дошло је до даљег напретка редовних и новозапочетих послова у вези са европским интеграцијама Републике Србије и преговорима о њеном приступању Светској трговинској организацији (СТО). Сарадња са надлежним министарствима и Канцеларијом за европске интеграције састојала се од следећих активности:

- учешћа у припремању материјала за састанке Одбора за праћење спровођења Споразума о стабилизацији и придруживању, као и за техничке преговоре са Европском комисијом у сегменту „Трговина слободно кретање робе”;
- учешћа Института у припремању материјала за преговоре о приступању наше земље СТО, у делу које се односи на Споразум СТО о техничким препрекама у трговини;
- учешћа у периодичном попуњавању упитника и матрица, на захтев Канцеларије за европске интеграције, а које се односе на преглед и ажурирање финалне радне верзије Националног програма за усвајање правних тековина ЕУ (2016–2018), који је достављен и Сектору за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту;
- Сектору за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту 19.02.2016. године достављен је предлог обрасца процене финансијског ефеката НПАА за област стандардизације;
- присуствовања састанку Подгрупе за испуњавање мерила број 2 (хармонизовано подручје) у оквиру ПГ 1, у просторијама Канцеларије за европске интеграције;
- редовног извештавања Представништва Европске комисије у Београду о најважнијим активностима Института у вези са усвајањем европских стандарда и другим активностима од значаја за приступање европским организацијама за стандардизацију;
- редовног извештавања Канцеларије за европске интеграције о активностима Института ради редовног извештавања Европске комисије о стању процеса реформи у Републици Србији и припремања годишњег извештаја ЕК о напретку тих реформи.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 12: Учесће представника Института на заседањима управних и других тела међународних и европских организација за стандардизацију

У европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC Институт је до новембра 2016. године имао статус прудруженог члана, а на Петој заједничкој седници генералних

скупштина CEN и CENELEC, одржаној 23. новембра 2016. године у Бриселу, након тајног гласања, званично и једногласно проглашен је пријем Института у пуноправно чланство европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC почев од 1. јануара 2017. године.

Са статусом придруженог члана Институт није имао могућности да учествује у доношењу одлука, али је имао право да његови представници учествују на заседањима генералних скупштина и техничких комитета у својству посматрача и да на тај начин стичу неопходно искуство које је потребно за статус пуноправног члана тих организација.

Двочлана делегација Института учествовала је на 56. заседању Генералне скупштине CENELEC-а, 45. заседању Генералне скупштине CEN-а и Четвртом европском самиту о стандардизацији, који су одржани од 6. до 8. јуна у Скопљу (Македонија). На скупштини је прихваћена пријава Института за пуноправно чланство у CEN-у и CENELEC-у.

У првој половини 2016. године један представник Института (који има статус националног члана у међународној IEC-е CB шеми) заједно са једним представником А. Д. КВАЛИТЕТ у Нишу (који има статус националног сертификационог тела у IEC-е CB шеми) учествовао је на 19. седници Управног комитета за сертификацију (CMC) IEC-е CB шеме, које је одржано 1. и 2. јуна у Ослу (Норвешка). Трошкове путовања сносио је А.Д. КВАЛИТЕТ Ниш.

Двочлана делегација Института учествовала је на 39. заседању Генералне скупштине Међународне организације за стандардизацију (ISO/GA) и на 50. заседању Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO), која је одржана од 10. до 14. септембра 2016. године у Пекингу (Народна Република Кина). Домаћин овог догађаја који је окупио преко 500 делегата из више од 120 земаља чланица ISO-а била је организација за стандардизацију Кине SAC. На овом догађају потписан је и споразум између Института и организације за стандардизацију Кине, чији је циљ стварање услова за трговину и уклањање препрека у трговини јачањем сарадње у области стандардизације уз поштовање економских интереса обе земље и узимајући у обзир пре свега безбедност и здравље људи и заштиту животне средине.

Два представника Института су учествовала на заседањима Савета Међународне електротехничке комисије (IEC/CB), Одбора за менаџмент стандардизације (IEC/SMB), Одбора за оцењивање усаглашености (IEC/CAB), Форума председника националних комитета и Форума секретара националних комитета, који су одржани у оквиру 80. генералног заседања IEC-а, од 10. до 14. октобра 2016. године у Франкфурту (Немачка).

Три представника Института боравила су у Подгорици (Република Црна Гора) ради размене искустава у вези са обављањем послова сертификације, у периоду од 24. до 25. марта 2016. године. Том приликом, директор Института за стандардизацију Црне Горе уступио је моделе докумената потребних за обављање послова сертификације делегацији Института.

Три представника Института, у пратњи помоћника министра привреде, боравила су 27. априла 2016. године у Бриселу (Краљевина Белгија) у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC и Генералном директорату DG GROW Европске комисије, у циљу промовисања рада Института и најаве подношења пријаве за пуноправно чланство у овим организацијама.

Један представник Института учествовао је на 23. конференцији „Квалитет – основ за привредни и регионални развој”, који је одржан од 12. до 14. септембра 2016. године у Сутомору (Република Црна Гора).

Један представник Института учествовао је на стручном скупу „Јачање капацитета националног система инфраструктуре квалитета и пружаоца услуга за оцену усаглашености производа у Републици Србији”, који је одржан од 26. до 30. септембра и од 12. до 16. децембра 2016. године у Прагу (Република Чешка).

Два представника Института учествовала су на стручном скупу „13. CEN/CENELEC PR Roundtable 2016”, који је одржан од 27. до 28. октобра 2016. године у Делфту (Краљевина Холандија).

Два представника Института учествовала су на Генералној скупштини CEN - CENELEC”, која је одржана од 22. до 23. новембра 2016. године у Бриселу (Краљевина Белгија) и на којој је проглашено пуноправно чланство Института у овим организацијама.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 13: Учешће представника Института и српских стручњака у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију

У оквиру својих редовних активности, у току 2016. године Институт је координисао учешће српских стручњака у предлагању, изради, утврђивању, преиспитивању и одржавању међународних стандарда и сродних докумената, као и на заседањима техничких радних тела међународних организација за стандардизацију ISO и IEC и њиховог заједничког техничког комитета за информациону технологију ISO/IEC JTC 1.

Захваљујући спонзорству Међународне организације за стандардизацију ISO и њеном програму техничке помоћи за земље у развоју ISO/DEVCO, у 2016. години представници Института и спољни сарадници (председници и чланови комисија за стандарде) учествовали су на следећим међународним скуповима:

- На иницијативу ISO-а, чланица комисије за стандарде ISS/KS CASCO учествовала је на 31. пленарном заседању техничког комитета ISO/CASCO које је одржано од 3. до 5. маја у Дубаију, Уједињени Арапски Емирати.
- Такође на иницијативу ISO-а, још једна чланица комисије за стандарде ISS/KS CASCO учествовала је у раду радне групе ISO/CASCO/WG 42, чији је 5. састанак одржан од 31. маја до 2. јуна у Женеви, Швајцарска Конфедерација.
- Председник комисије за стандарде ISS/KS E034-5, Млеко и производи од млека (иначе, редовни професор Факултета ветеринарске медицине Универзитета у Београду), учествовао је на заседању ISO/TC 34/SC 5 („IDF/ISO Analytical Week 2016”), које је одржано од 30. маја до 3. јуна у Копенхагену, Краљевина Данска.

Ова путовања су спонзорисана, међутим, у складу са најновијим одлукама ISO-а, земље у развоју имају на располагању свега три оваква путовања у току једне календарске године. Почетком 2016. године ISO је одлучио да се одређена путовања по позиву (најчешће за CASCO комитет) не убрајају у три дозвољена спонзорисана путовања годишње.

Поред тога, чланица Комисије за стандарде и сродне документе ISS/KS Z172, Оптика, фотоника и заштита очију, учествовала је на заседању поткомитета ISO/TC 172/SC 6 (Geodetic and Surveying Instruments), које је одржано од 6. до 7. јуна 2016. године у Хербугу, Швајцарска Конфедерација.

Такође, представница Сектора за опште области стандардизације учествовала је на регионалној радионици у организацији ISO-а на тему: „Укључивање потрошача у процес доношења стандарда”, одржаној у Бечу, од 7. до 9. децембра 2016. године. Радионици је присуствовао и представник Националне организације потрошача Србије (НОБС).

На основу права која су проиштицала из досадашњег статуса Института у CEN-у, у складу са годишњим планом службених путовања у иностранство, један представник Института учествовао је на Састанку техничког комитета CEN/TC 52 (*Безбедност дечјих играчака*), које је одржано од 13. до 15. априла у Делфту (Краљевина Холандија). Трошкове овог службеног путовања сносио је Институт.

Председник Комисије за стандарде ISS/KS U254, Флексибилне траке за хидроизолацију, (представник Института за путеве а.д. Београд) учествовао је на заседању CEN/TC 254, које је одржано од 9. до 10. јуна у Делфту, Краљевина Холандија. Трошкове путовања сносио је Институт за путеве а.д. Београд.

Члан Комисије за стандарде ISS/KS N061, Перформансе и безбедност апарата за домаћинство и сличних електричних апарата, учествовао је на заседању поткомитета IEC/TC 61D (Appliances for air-conditioning for household and similar purposes) које је одржано од 5. до 6. октобра 2016. године у Франкфурту, Савезна Република Немачка.

Такође, један представник Института учествовао је на 26. пленарном заседању CEN/TC 275, Анализа хране - Хоризонталне методе, одржаном у Берлину 6. и 7. октобра 2016. године.

Руководилац Одељења за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије учествовао је на стручном скупу „Workshop WS10 on EEE”, који је одржан од 1. до 2. новембра 2016. године у Охриду (Република Македонија).

Једна представница Сектора за опште области стандардизације учествовала је на стручном скупу „Радионица о Уредби за грађевинске производе (WS34)”, који је одржан од 3. до 4. новембра 2016. године у Охриду (Република Македонија). Скупу је присуствовало шест представника националних тела за стандардизацију Албаније, Босне и Херцеговине, Косова, Македоније, Србије и Црне горе. Трошкове овог службеног путовања делимично је сносио Институт.

Учешће техничких и других стручњака из српских предузећа и установа у раду међународних и европских тела за стандардизацију, као и представника Института, има изузетан значај за даљи развој наше националне стандардизације и усаглашавање српских стандарда са међународним и европским стандардима, како ради пријема наше земље у СТО, тако и ради пријема у ЕУ.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 14: Промоција примене стандарда и сродних докумената

Примена стандарда и сродних докумената је по дефиницији необавезна, па је за успешну презентацију предности примене стандарда и сродних докумената потребно уложити рад стручњака и одређена новчана средства Института у подстицање заинтересованих страна да учествују у националној стандардизацији, као и узимањем учешћа у различитим манифестацијама и на стручним скуповима које организују други ентитети.

У 2016. години реализоване су следеће промотивне и маркетиншке активности:

- У фебруару 2016. године спроведена је акција којом су позване организације да доставе неауторизоване преводе стандарда ради повећања броја преведених стандарда у националној стандардизацији. Позивно писмо послато је на адресу 482 организације. Вест о овој активности објављена је и на веб-сајту, у „ИСС Новостима” и на друштвеним мрежама. Од 15. фебруара 2016. до краја 2016. године преузето је укупно 93 неауторизована превода европских и међународних стандарда, које је доставило седам организација са којима су потписани су уговори о преузимању превода ради. Организације које су доставиле преводе су: ГП Планум а.д. Земун, Завод за јавно здравље Ужице, Канцеларија за европске

интеграције, Metro Energy, Нови Сад, Trayal korporacija a.d. Kruševac, Војнотехнички институт Београд и ЕПС Дистрибуција Београд. Такође, у рад су узети и стандарди које је на а сопствену иницијативу доставила и NDT PRO doo, Београд, крајем 2015. године.

- Реализована је активност позивања организација за спонзорство организације 5. балканске конференције. Позвано је 100 организација, а потписан је и успешно реализован споразум о спонзорству са пет организација: Ваљаоница бакра Севојно, Алфа-Плам, Центар за испитивање намирница, Енергопројект – Хидроинжењеринг и Галеника.
- Са циљем успостављања сарадње са организацијама које се баве пружањем услуге обуке у области стандардизације, за које је успостављен посебан попуст приликом набавке стандарда за учеснике обука, послати су позиви за сарадњу на 36 адреса. Резултат ове активност је био потписивање споразума о сарадњи са SGS Србија, TUV Rheinald, као и договора о сарадњи на пословима у области стандардизације са Бонекс доо, Стандцерт доо, и другим.
- Током целе 2016. године промовисани су значајни датуми који су могли да буду пропраћени одговарајућим новостима у области стандардизације (Светски дан здравља, Светски дан безбедности и здравља на раду, Светски дан акредитације, Светски дан метрологије, Светски дан стандарда и други) и адекватним текстовима који су објављени на интернет-презентацији Института, друштвеним мрежама и „ИСС Новостима”. С тим у вези објављени су и текстови о стандардима SRPS ISO 10002, ISO 13485, ISO/DIS 45001, ISO 37101, ISO 50001 и др.
- Преко интернет-презентације Института од маја 2016. године успостављена је могућност наручивања и набавке стандарда које је објавила Међународна организација за стандардизацију ISO, које су за кориснике из Републике Србије изражене у RSD.
- У току 2016. године Институт се укључио у хуманитарну акцију „Чеп за хендикеп”, а запослени су прикупили и предали прву количину од 15 кг.
- Расписан је јавни конкурс за избор 20 ауторских фотографија за потребе штампања календара ИСС-а за 2017. годину. Вест о томе је објављена на интернет-презентацији Института и на друштвеним мрежама. Конкурсу се до 1. октобра одазвало четири аутора. Комисија састављена од три запослена прегледала је достављене фотографије и за победника одабрала Јана Вала из Новог Сада. Победник конкурса проглашен је на прослави Дана Института, 6. октобра, а учесницима прославе приказане су изабране фотографије. Победник конкурса Јан Вало био је гост Института на прослави поводом пријема Института у пуноправно чланство европских организација за стандардизацију организованог у децембру 2016. године.
- Током септембра 2016. године, средњим школама и факултетима техничког и природно-математичког усмерења (укупно 115 установа) бесплатно је уступљено по две књиге збирке стандарда „Величине и јединице – Књига 1: Математички знаци и ознаке, простор и време, механика и термодинамика”, о чему је информисано Министарство просвете, науке и технолошког развоја.
- Током новембра 2016. године промовисана је електронска куповина стандарда уз могућност безготовинског начина плаћања платним картицама. Промоција је реализована извештавањем преко интернет-презентације Института, гласила „ИСС Новости” и друштвених мрежа.
- Још једна нова услуга Института – услуга онлајн читања стандарда промовисана је током

ноцембра 2016. године. Коришћење ове услуге корисницима омогућава да у одређеном временском периоду (5 или 30 дана) приступе стандардима по сопственом избору под изузетно повољним условима.

- Одговарајућим текстовима на интернет-презентацији Института, у „ИСС Новостима” и на друштвеним мрежама промовисане су електронске тематске збирке стандарда из различитих области стандардизације.
- У циљу промоције примене стандарда, представници Института учествовали су на више различитих стручних скупова и других манифестација:
- представнице Одељења за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај и Одељења за продају, маркетинг и едукацију одржале су 25. априла 2016. године предавање о користима од укључења професорског кадра у националну стандардизацију, примени стандарда у изради семинарских радова и предавање о стандардизацији у области грађевинске индустрије и архитектуре за професоре Архитектонско-техничке школе у Београду, којем је присуствовало 15 професора ове школе;
- представнице Одељења за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај и Одељења за продају, маркетинг и едукацију одржале су 8. јуна 2016. године предавање о користима од укључења професорског кадра у националну стандардизацију на примеру стандардизације у области грађевинске индустрије за професоре Грађевинско-техничке школе „Бранко Жежељ“ из Београда, којем је присуствовало 18 професора;
- представница Одељења за продају, маркетинг и едукацију је 15.6.2016. године, на позив Министарства одбране, Дирекције за стандардизацију, кодификацију и метрологију (ДСКМ), представила рад Института и сарадњу са МО и ВС кроз двадесетоминутну презентацију. У питању је експертски скуп коме су присуствовали експерти из састава ОЈ МО и ВС и делегације Националног кодификационог бироа Р. Аустрије, као и по један представник Одбрамбене индустрије Србије и Института за стандардизацију Србије;
- представнице Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде учествовале су на:
- састанку радне групе CEN/TC 230/WG 25 „*CEN workshop on lake hidromorphology: Future opportunities for European Collaboration*” (Природно-математички факултет Нови Сад, од 15.9. до 16.9.2016;
- „XXV међународној конференцији о буци и вибрацијама”, одржаној на Тари од 27.10. до 28.10.2016. године;
- Другој радионици за израду плана управљања отпадом од грађења и рушења, одржаној у Привредној комори Србије 29. јуна 2016. године;
- конференцији „*Коришћење биомасе у енергетске сврхе*”, Београдски сајам, 13. октобар 2016;
- семинару „*Регулатива у области медицинских средстава*”, Привредна комора Србије, 6. октобар 2016;

округлом столу „Представљање новог ISO антикорупцијског стандарда”, Привредна комора Србије у сарадњи са Мисијом у Србији Организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС), 28. новембра 2016. године;

- презентацији на тему „Стандардизација у области управљања услугама одржавања грађевинских објеката и зграда, у организацији La Semana del Facility Management – The Week of FM”, Привредна комора Србије, 29. јун 2016. године.
- представници Одељења за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај учествовали су на:
- конгресу ДИМК на Грађевинском факултету одржаном 17. јуна 2016;
- конференцији „Савремени материјали и конструкције” одржаној 17. јуна 2016;
- састанку у организацији RES Foundation под називом „Смањење загађења из пећи и шпорета на чврсто гориво”, 27. октобра 2016. године а
- две представнице одељења одржале су презентацију на тему: Thematic meeting on HCFC phase-out management plans (HPMPs), на тематском састанку UNEP-а, Сава центар, 29. новембра 2016. године.

Осим редовног информисања корисника преко интернет-презентације Института, „ИСС новости” и друштвених мрежа, у два наврата су припремљени текстови који су објављени у дневном листу „Политика”. Први текст објављен је 1. фебруара и односио се на поступање са приговорима у складу са стандардом SRPS ISO 10002, а други 7. априла и у њему је промовисан међународни стандард о медицинским средствима. У нишким „Народним новинама” од 19. маја 2016. године објављен је текст о дводневном семинару који је Институт реализовао у сарадњи са Регионалном привредном комором Ниш на тему нове верзије стандарда ISO 9001. У „Вечерњим новостима” од 11. децембра 2016. године објављен је разговор са представником Института на тему кодирања језика.

Пета балканска конференција о стандардизацији пропраћена је извештавањем агенција Бета и Срна, веб-сајтова Владе Републике Србије и Министарства привреде, новосадског „Дневника”, „Новог магазина”, „Пословног јутра”, портала Е-капија, часописа „Квалитет и изврсност” (број 5–6) итд. В. д. директора Института Татјана Бојанић гостовала је 13. јуна 2016. године у Јутарњем програму Студија Б са најавом Пете балканске конференције.

Са циљем упознавања шире јавности о значају стандарда, руководилац Сектора за опште области стандардизације гостовао је у Јутарњем програму РТС на тему стандардизације у области пољопривреде, а руководилац Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност говорила је о значају стандарда из области здравства у прилогу Београдске хронике.

Такође, у броју 3–4 часописа „Квалитет и изврсност” објављен је ауторски текст в. д. директора Института о стандардизацији у туристичко-угоститељској привреди. У истом часопису, у броју 9–10, објављен је и текст о Дану Института и Светском дану стандарда, а у броју 11–12 текст о пријему Института у пуноправно чланство CEN-а и CENELEC-а. О пријему Института у пуноправно чланство CEN-а и CENELEC-а известили су и европске организације за стандардизацију 25. новембра 2016. године у свом саопштењу за јавност, као и национална тела за стандарде Данске и Немачке, затим Министарство привреде, Дирекција за мере и драгоцене метале, Акредитационо тело Србије преко својих веб-сајтова, портал „ekonomski.net”.

Информације које су се односиле на отварање базе националних техничких прописа и стандарда

на интернет-презентацији Института објављене су и на веб-сајту Министарства привреде, а пренео их је и Танјуг.

За CEN-CENELEC SMEs Newsletter, информативном гласилу за европска мала и средња предузећа, припремљен је текст о ЕКО-LAB d.o.o. као примеру испитне лабораторије која у свом раду користи стандарде и препознаје користи од њихове примене, који је објављен у новембру 2016. године.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 15: Редовни правни послови у области стандардизације

а) Објављивање стандарда и предмети у вези са стандардима

- Припремљено је 12 решења о доношењу 1.808 српских стандарда и сродних докумената, као и о повлачењу укупно 1.445 српских стандарда и сродних докумената, која су објављивана у гласилу Института и на интернет страници Института.
- Успостављена је сарадња са Министарством привреде и РАТЕЛ-ом у циљу превођења српских стандарда на српски језик.
- Дата је сагласност за објављивање пет табела из стандарда SRPS EN 13402-3:2015, *Означавање величина одеће – Део 3: Мере тела и интервали* у уџбенику „Конструкција и моделовање одеће IV” за 4. разред средње школе.
- Одобрен је посебан попуст у висини од 20 % накнаде за српске стандарде у области Еврокодова – серије стандарда са пратећим националним прилозима. Попуст је из разлога промоције стандардизације одобрен учесницима семинара за грађевинску струку под називом „Грађевинске конструкције”, одржаном дана 11.02.2016. године у Инжењерској комори Србије.
- Закључен је и реализован уговор са преводилачком кућом МС 021 из Новог Сада за превођење девет стандарда са енглеског на српски језик.
- Институт је започео са продајом електронских тематских збирки стандарда.
- Институт је увео опцију онлајн продаје српских стандарда безготовинским плаћањем платним картицама. Ова услуга најављена је у ИСС Новостима и на друштвеним мрежама.
- Институт је увео опцију онлајн читања српских стандарда.

б) Тумачења и мишљења

- Израђено је више мишљења и тумачења на захтев органа државне управе, привредних друштава и других правних лица.
- Пружане су консултације при изради мишљења која су припремали други сарадници у Институту.

в) Органи Института

- Припремљене су две редовне седнице Скупштине Института, 14 седница Управног одбора и шест седница Надзорног одбора.
- Спроведени су избори за председника Скупштине Института.
- Скупштина Института је донела Статут Института за стандардизацију Србије и доставила га оснивачу на сагласност.
- Обрађено је више пријава за учлањење, односно захтева за престанак чланства у Институту, одржавана база података о члановима и чланству у Институту и обављани послови у вези са

наплатом чланарина и редовно достављане опомене члановима Института који нису благовремено измирили чланарине за 2016. годину.

- Израђено је више појединачних одлука Управног одбора.
- Одлука о преусмеравању буџетских апропријација и Закључак о употреби текуће буџетске резерве које је донео Управни одбор достављени су Министарству привреде и Министарству финансија ради добијања сагласности.
- Управни одбор је донео Одлуку о именовању председника и чланова Организационог одбора за обележавање Дана Института у 2016. години.
- Влада РС је дана 11.03.2016. године објавила Одлуку о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Сл.гласник РС”, бр. 27/2016).

г) Правни и кадровски послови

- Једна запослена је прекинула радни однос на неодређено време због одласка у старосну пензију (самостални саветник – водећи инжењер стандардизације распоређена у Сектору за опште области стандардизације), док је један запослени, млађи саветник – инжењер стандардизације, примљен у својству приправника у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем, споразумно прекинуо радни однос на одређено време, из личних разлога.
- Ради попуњавања упражњених радних места, након одласка запослених у старосну пензију у децембру 2015. године, у радни однос на неодређено време у октобру 2016. године примљена је једна запослена, на радно место млађег саветника у Одељењу за продају, маркетинг и едукацију, као и један запослени на радно место млађег саветника у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем, а након добијене сагласности Комисије Владе за давање сагласности на ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Такође је прибављена сагласност Комисије Владе за давање сагласности на ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, за пријем у радни однос једне приправнице, распоређене на радном месту млађег саветника у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем, која је по окончању приправничког стажа и положеног приправничког испита примљена у радни однос на неодређено време 03.02.2017. године.
- Министарству привреде је достављен Извештај о спровођењу Стратегије за подршку развоја МСП, предузетништва и конкурентности за 2015. годину за 4. квартал.
- Израђен је Акциони план за 2017. годину са пројекцијом за 2018. годину за спровођење Стратегије за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020.године и достављен Министарству привреде.
- Посредством Националне службе за запошљавање, обављени су разговори са кандидатима и попуњена су два радна места на одређено време ангажовањем приправника у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем.
- Одржан је састанак са помоћником министра финансија Мирјаном Ђојбашић, коме су, поред представника Министарства за државну управу и локалну самоуправу, присуствовали в. д. помоћника министра привреде Јован Петровић и в. д. директора Института, Татјана Бојанић, ради решавања проблема доношења измена и допуна Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама и решавања проблема плаћања чланарина у међународним организацијама за стандардизацију.

- Обављени су послови у вези са организацијом Пете балканске конференције о стандардизацији у периоду од 14. до 15. јуна 2016. године у Београду.
- Са компанијом Параграф потписан је споразум о линковању преко 200 техничких прописа на сајту Института, како би се корисницима омогућио приступ текстовима прописа и информација о томе да ли су поједини прописи повучени.
- Израђени су анекси уговора о раду ради распоређивања запослених у складу са новим Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.
- Руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију и информациони систем именован је за представника руководства за интегрисани систем менаџмента према стандардима SRPS ISO 9001:2008 и SRPS ISO/IEC 27001:2014, и то за период до 31.12.2016. године.
- Одржан је састанак Тима за преиспитивање интегрисаног система менаџмента.
- Дана 3. марта 2016. године Влада РС (оснивач Института) донела је Решење о давању сагласности на Програм рада Института за 2016. годину, а 6. маја Решење о давању сагласност на Финансијски извештај Института за 2015. годину.
- На првој редовној седници Скупштине Института, одржаној 28. априла, тајним гласањем су изабрана два представника чланова Института који су предложени оснивачу ради именовања за чланове Управног одбора.
- Донет је План набавки за 2016. годину који је, у складу са Законом о јавним набавкама, објављен на Порталу јавних набавки и на сајту Института, као и извештаји о реализацији плана за први, други и трећи квартал 2016. године.
- Израђен је Завршни рачун, предлог финансијског извештаја Института за 2015. годину и спроведен годишњи попис имовине и обавеза на дан 31.12.2015. године.
- Успостављено је интерно информисање у Институту, при чему информацију о свим значајнијим активностима у Институту припрема запослена која је задужена за односе с јавношћу, а затим се информација прослеђује свим запосленима у Институту.
- Обављен је редован годишњи технички преглед фискалне касе у складу са чл. 30. Закона о фискалној каси.
- Донет је План волонтирања за 2016. годину и у првој половини ове године закључени су уговори са два волонтера на период од по три месеца, при чему је један од уговора обновљен.
- Организован је јавни позив за избор 20 ауторских фотографија за потребе штампања календара ИСС-а за 2017. годину и као победника комисија Института изабрала је Јана Вала из Новог Сада. Победник конкурса проглашен је на прослави Дана Института, 6. октобра, кад су промотивно приказане изабране фотографије.
- Организовано је одржавање семинара за све запослене под називом „Корпоративна култура”.
- Донет је Програм рада Института за 2017. годину и упућен оснивачу на сагласност.
- Донети су следећи општи акти: Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, Измене и допуне Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, Правилник о ближем уређивању поступка јавне

набавке, Упутство о канцеларијском и архивском пословању, Правилник о критеријумима за утврђивање зараде, накнаде зараде и других примања запослених, Инструкција за електронску куповину стандарда уз могућност безготовинског начина плаћања платним картицама, Инструкција за онлајн приступ српским стандардима и сродним документима, одлуке о висини чланарине у Институту за 2016. и за 2017. годину, Измене и допуне Одлуке о висини накнаде за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнаде за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације, Одлука о висини накнада за рад председника и чанова Управног одбора у 2017. години, Одлука о висини накнада за рад председника и чланова Надзорног одбора у 2017. години, и други општи акти Института.

- - Институт је спровео десет поступака јавних набавки мале вредности у складу са законом, подзаконским прописима у овој области и Планом набавки за 2016. годину, и то: набавку канцеларијског, штампарско-репрографског и другог потрошног материјала (уговор бр. 1460/21-51-06/2016 од 07.07.2016. године, са Winning d.o.o.); набавку рачунарске опреме: Партија 1 – 13 рачунара са ОС Win 10 Pro и 1 лаптоп са ОС Win 10 Pro, Партија 3 - 9 Office 2016 Home and business (уговори: за Партију 1 - бр. 1352/20-51-06/2016 од 29.06.2016. године, са Elektronik Partner, за Партију 3 - бр. 1352/22-51-06/2016 од 29.06.2016. године са Успон д.о.о. Чачак); набавку електричне енергије (уговор бр. 952/13-51-06/2016 од 17.05.2015. године, са ЕПС снабдевање д.о.о.); набавку услуге физичко-техничке заштите запослених, зграде и имовине (Закључен уговор бр. 828/16-51-07/2016 од 09.05.2016. и бр. 187/3-51-07/2017 од 27.01.2017. године, са Заштита Сигурност д.о.о.); набавку услуге одржавања чистоће у пословним просторијама (уговор бр. 1255/25-51-06/2016 од 29.06.2016. године и бр. 157/3-51-07/2017 од 30.01.2017.године, са Samsic d.o.o); набавку услуге превентивног и корективног одржавања информационог система (уговор бр. 1459/46-51-06/2016 од 01.11.2016. године, са Coming d.o.o.); набавку услуге обезбеђења авио-карата (уговор бр. 1161/15-51-06/2016 од 15.06.2016. године, са ТТС d.o.o.); набавку услуге штампања публикација (уговор бр. 1132/18-51-06/2016 од 09.06.2016. године, са ЈП Службени гласник РС); набавку рачунарске опреме: Партија 1- 13 монитора, Партија 2 – 1 мултифункционални штампач, Партија 3 - 1 скенер (закључени уговори: Партија 1 - 1694/27-51-06/2016 од 03.08.2016. године са Електроник партнер; за Партију 2 - бр. 1694/25-51-06/2016 од 03.08.2016. године, са Birolinija, за Партију 3 - бр. 1694/23-51-06/2016 од 03.08.2016. године са PC Shop Lazarevac). Набавка услуге комуникације – телефон и телефакс није реализована у складу са мишљењем УЈН, које не предвиђа обавезу спровођења поступка наручиоца у ситуацији када не постоји потреба наручиоца за другачијим регулисањем постојећег односа између оператора и наручиоца у вези са коришћењем услуга фиксне телефоније, заснованог на уговору на неодређено време закљученом пре доношења новог Закона. За набавку добара, услуга и радова за које се према висини предвиђеног износа средстава не примењује закон о јавним набавкама прикупљане су по три понуде у складу са законом, правилником и интегрисаним системом менаџмента квалитетом и закључивани уговори, нпр. о одржавању и сервисирању лифта, о

редовном одржавању противпожарних апарата, о одржавању електричних, водоводних и инсталација за грејање, о осигурању објекта, имовине, запослених итд.

- Достављен је одговор Института на Акциони план за спровођење стратегије одбране Републике Србије, при чему је Институт одређен као институција за сарадњу са носиоцем активности. Институт је навео да нису потребна додатна средства за реализацију Акционог плана за спровођење стратегије одбране Републике Србије у делу који се тиче сарадње са Институтом.
- Израђени су најзначајнији програмски и плански акти, припремљен је Предлог програма рада Института за 2017. годину, Нацрт финансијског плана Института за 2017. годину, са пројекцијама буџета за 2018. и 2019. годину, израђен је финансијски, полугодишњи и годишњи извештај о раду Института, извештај о раду Управног одбора, извештај Надзорног одбора о извршеном надзору над законитошћу рада органа и финансијског пословања Института у 2015. години и други извештаји чија је израда прописана општим актима. Припремљен је План волонтирања, израђени су извештаји за потребе преиспитивања интегрисаног система менаџмента, учествовано је у изради процедура из делокруга Сектора и у активностима тима за хитна реаговања интегрисаног система менаџмента, ажуриран је и објављен је Информатор о раду Института и успешно су спроведене све пратеће активности у вези са годишњим пописом имовине и обавеза.
- У периоду од 4. до 6. јула у оквиру реализације ТАИЕХ експертске мисије о подизању свести о политици стандардизације у Европској унији, а у сарадњи Министарства привреде и ИСС-а, одржана је дводневна обука за запослене у ИСС-у и једнодневна за представнике МСП-а. Одељење за продају, маркетинг и едукацију је, заједно са осталим организационим јединицама Института, учествовало у организацији и реализацији овог семинара.
- Институт је у току 2016. године започео активно учешће у Пројекту за унапређење конкурентности и запошљавања.
- Представници Института су учествовали на првом међуресорском састанку, одржаном у организацији Републичког завода за статистику и Привредне коморе Србије.
- Институт је примио тужбу тужиоца ЕПС Дистрибуције због коришћења непријављеног бројила, коју је проследио државном правобраниоцу на даље поступање уз припремљен одговор на тужбу.
- Ради обављања послова у вези са надлежностима Института, у 2016. години 12 запослених провело је укупно 128 дана на службеним путовањима у земљи и иностранству.

д) Општи послови

- Током 2016. године, извршени су обавезни периодични контролни прегледи система за аутоматску дојаву пожара, при којем је утврђено да је систем у исправном стању, редовно месечно одржавање лифта, извршено је испитивање хидрантских црева на хладни водени притисак (годишњи преглед везан за ППЗ), после којег су неисправна хидрантска црева замењена новим, извршено је мерење отпора громобранске инсталације (обавезан годишњи преглед у контексту ППЗ), при којем су добијени задовољавајући резултати.
- Одржана је обука за све запослене у Институту из области заштите од пожара и безбедности и здравља на раду

- У складу са планом обуке, реализоване су две обуке за оцењиваче – обука за водеће провериваче система менаџмента квалитетом у складу са захтевима SRPS ISO 9001:2015, коју је у Институту спровело сертификационо тело SGS и IRCA Certified ISO 9001:2015 Auditor transition course.
- Припремљени су и достављани су подаци о појединачним исплаћеним зарадама запослених, на основу Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 93/12), достављани подаци за Регистар запослених, обављан редован унос података у Регистар измирења новчаних обавеза – РИНО ради спровођења Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/2012 и 68/2015), за потребе Министарства финансија – Управе за трезор; достављени су извештаји Републичком заводу за статистику, у складу са законом; достављани су извештаји Управи за јавне набавке о спроведеним поступцима јавних набавки, итд.
- Из регионалних канцеларија Агенције за приватизацију, Институту је достављена на складиштење и чување канцеларијска опрема због престанка рада Агенције.
- Обављени су радови израде преградног зида у сали на 2. спрату.
- У писарници Института закључно са 31.12.2016. године регистровано је 4.397 предмета са 21.985 аката.
- Спаковано је и отпремљено 5.114 поштанских пошиљки.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 16: Продаја стандарда и сродних докумената

Институт највећи део сопствених прихода остварује од продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје и:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији чланица Заједнице Независних Држава – ЗНД (Азербејџана, Јерменије, Белорусије, Грузије, Казахстана, Киргистана, Молдавије, Руске Федерације, Таџикистана, Украјине и Узбекистана);
- стандарде Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS);
- стандарде Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде Европског института за стандарде из области телекомуникација (ETSI).

Продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружањем информација о стандардима, Институт је у 2016. години остварио укупан приход од 25.429.785,96 динара, а од тога: 22.304.788,28 динара од продаје српских стандарда и сродних докумената, као и пружањем информационих услуга, и 3.124.997,68 динара од продаје репродукција међународних стандарда и сродних докумената, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља (Немачке, Велике Британије, Русије, Америчког друштва за

испитивање и материјале).

Део прихода из ове категорије остварен је и продајом штампаних збирки стандарда (210.847,77 динара), електронских збирки стандарда (20.351,20 динара) и услуге онлајн читања стандарда (90.487,00 динара).

У току 2016. године издато је 2 730 предрачуна и 2 619 рачуна за набавку стандарда, сродних докумената и посебних публикација Института (збирки стандарда и сл.), претраживање база података и тумачења стандарда. За потребе одржавања састанака комисија за стандарде и сродне документе, сарадницима у Институту заштићено је око 9 200 разних стандарда и других докумената.

У 2016. години Институт је за своје кориснике увео и могућност безготовинског плаћања платним картицама приликом набавке стандарда. Током пробног периода у новембру месецу отклоњени су мањи, уобичајени проблеми техничке природе и од тада је корисницима ове услуга на располагању 24 сата сваког дана у недељи.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 17: Пружање и продаја информација о стандардима

У 2016. години Одељење за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи остварило је следеће резултате у вези са информисањем заинтересоване јавности у вези са стандардима:

- припремљено је 1 212 одговора на писане упите које су доставиле заинтересоване стране из земље, као и 309 одговора на упите заинтересованих страна из иностранства, које желе да успоставе трговинске односе са Србијом;
- у току сваког радног дана у просеку је одговорено на преко 60 телефонских упита;
- у циљу реализације годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената, из збирки европских (CEN и CENELEC) и међународних (ISO и IEC) стандарда, као и из збирке стандарда Америчког удружења за испитивање и материјале (ASTM), које су Институту доступне у електронском облику, сарадницима у Институту прибављено је око 10 000 електронских верзија стандарда;
- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC) и Европском комитету за стандардизацију (CEN) редовно су достављани извештаји о напретку Института у преузимању европских стандарда, закључно са 31. децембром 2016. године;
- сваког дана услужено је просечно 12 странака које су биле заинтересоване за информације о српским, међународним, европским и националним стандардима развијених земаља или земаља у региону;
- свакодневно су припремане потребне информације за сараднике у Институту који међународне или европске стандарде користе као документациону основу за израду српских стандарда;
- сарадници у Институту су редовно информисани о часописима које је примало Одељење за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи;
- редовно су вршена претраживања база података и релевантних интернет-страница за потребе сарадника из Института, као и за екстерне кориснике услуга Института.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 18: Учествовање у изради техничких прописа и усклађивању домаћег техничког законодавства са техничким законодавством ЕУ

У 2016. години Институт је интензивно сарађивао са министарствима у циљу израде и доношења техничких прописа који се усклађују са техничким законодавством ЕУ.

Представници Одељења за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај учествовали су у раду следећих комисија и радних група:

1. Радне групе за израду подзаконских аката Закона о жичарама за транспорт лица, 5. април 2016. године;
2. Комисије за утврђивање испуњености захтева за именовање тела за оцењивање усаглашености из Правилника о безбедности машина, 7. април 2016. године;
3. Радне групе за израду Правилника о лифтовима и Правилника о прегледима лифтова у употреби, 12. април 2016. године;
4. Комисије за именовање тела за оцењивање усаглашености покретне опреме под притиском и за овлашћивање стручног лица које испитује посуду под притиском или цистерну за транспорт опасног терета, 19. мај 2016. године;
5. Радне групе за израду предлога Уредбе о грађевинским производима у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (9. и 20.5, 3.6, 10.6, 14.7, 21.7, 29.7.2016. године),
6. Комисије за именовање тела за оцењивање усаглашености покретне опреме и опреме под притиском, 5.7.2016. године у Управи за транспорт опасног терета;
7. ТАIЕХ експертске мисије на тему усклађивања правног оквира РС са прописима ЕУ из области грађевинских производа (Уредба о грађевинским производима, у организацији Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре 19. и 20.12.2016. године).

Представнице Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде учествовале су на следећим састанцима:

1. на Међународном саветовању на тему: *Законска регулатива у области хемикалија, детергената и биоцидних производа – примена европских директива*, 13. фебруара 2016. године (Београд, Сава центар);
2. Комисије за утврђивање захтева за именовање тела за оцењивање усаглашености према Правилнику о вагама са неаутоматским функционисањем, Министарство привреде, 24. фебруара 2016. године;
3. у вези са припремом преговарачке позиције Преговарачке групе 13, Рибарство, 17. марта 2016. године;
4. Радне групе за израду Правилника о техничким и другим захтевима за плоче иверице за општу употребу, 3. јуна 2016. године, Сектор за инфраструктуру квалитета;
5. У Министарству унутрашњих послова - Сектор за ванредне ситуације, у вези са иницијативом за доношење прописа из области заштите од пожара, 25. августа 2016. године;
6. Комисије за утврђивање испуњености захтева за именовање тела за оцењивање

усаглашености према Правилнику о вагама са неаутоматским функционисањем, Министарство привреде, 1. септембра 2016. године;

7. „Правилници о заштити од пожара и усаглашавање са Законом о планирању и изградњи”, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, 27. септембра 2016. године;
8. Комисије за утврђивање испуњености захтева за именовање тела за оцењивање усаглашености у Министарству рударства и енергетике, 26. октобра и 8. децембра 2016. године;
9. Радне групе за израду Предлога измене и допуне Правилника о методама испитивања средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, 27. октобра 2016. године;
10. Радне групе задужене за израду Закона о предмета опште употребе, Министарство здравља, 2. децембра 2016. године;
11. Завршне радионице на тему: *Израда Акционог плана као једног од мерила за отварање Поглавља II – Пољопривреда и рурални развој*, Привредна комора Србије, 8. децембра 2016. године.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 19: Службено обавештавање о стандардима у складу са захтевима релевантних докумената СТО и ЕУ

На основу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде („Службени гласник РС”, бр. 45/2010, 114/2015), Институт има обавезу да као информативни центар за стандарде одговара на захтеве потписника међународних споразума и других заинтересованих страна и обезбеђује документе у вези са стандардима који су донети или предложени за доношење у Републици Србији, у складу са Кодексом добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда. По пријему Републике Србије у Светску трговинску организацију Институт ће и формално започети са остваривањем те своје функције.

До тада, на основу обавеза које проистичу из чланства у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC, као и на основу Уредбе 1025/2012 Европског парламента и Савета, Институт редовно обавештава јавност о пројектима и нацртима изворних националних стандарда осталих чланица CEN-а и CENELEC-а објављивањем месечног регистра нотификација на интернет страници Института.

Такође, од 2011. године Институт редовно врши пријављивање (нотификацију) изворних српских стандарда и српских стандарда који као основу за доношење имају националне стандарде других земаља. У 2016. години CEN/CENELEC Менаџмент центру прослеђено је 9 таквих нотификација. У складу са обавезама које проистичу на основу споразума CEFTA, у току 2016. године редовно пријављивање (нотификација) поменутих српских стандарда обављала се и преко портала CEFTA (9 нотификација), којем имају приступ земље потписнице овог споразума.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 20: Одржавање базе комплетних текстова српских стандарда и сродних докумената и побољшање њихове заштите

Сви српски стандарди и сродни документи могу бити испоручени као штампане публикације (на папиру) и у електронској верзији (на компакт-дискима). Сваке године се повећава број

домаћих корисника и купаца који тражи електронске верзије стандарда и сродних докумената. Током 2016. године Одељење за издавачку делатност и преводње, задужено за реализацију ове активности, интензивно је радило на допуњавању базе комплетних текстова српских стандарда и сродних докумената и њиховој заштити. Такође, рестриктивним приступом централизованом систему у којем се складиште комплетни текстови српских стандарда и сродних докумената значајно је повећан степен њихове сигурности и заштите од неовлашћеног умножавања и дистрибуције.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 21: Одржавање интернет презентације Института

Интернет-презентација Института редовно је одржавана и употпуњавана новим садржајима.

У марту 2016. године успостављена је база националних техничких прописа и стандарда на које се ти технички прописи позивају. Тако се сада поред комплетног списка и текстова европских директива које су преузете у национално законодавство и линкова ка стандардима на које се позивају, који су и до сада били доступни на интернет презентацији Института, на истом месту сада се налази и листа од 271 прописа који садрже позивања на српске (SRPS) стандарде, уз линкове ка њима. Осим тога, повезивањем са правном базом „ParagrafLex” корисницима је омогућен и приступ пуним текстовима техничких прописа, као и информација о томе који су тренутно важећи технички прописи.

У 2016. години је такође отворена и могућност директне набавке стандарда Међународне организације за стандардизацију ISO преко интернет-презентације Института. Преко линка постављеног на почетној страни корисници из Републике Србије могу директно приступати веб-сајту ISO-а и наручивати међународне стандарде и друге производе ове организације. Цене тих производа изражене су у динарима.

Отворена је и нова рубрика „Други о нама”, у коју се смештају сви садржаји који су различити медији објавили о Институту и његовим активностима.

Терминолошка база Института, односно термини из различитих области стандардизације, у току 2016. године учињена је доступна јавности преко интернет-презентације Института.

Вестима на сајту обележени су, између осталог, сви семинари које је Институт организовао, значајнији датуми као што су Светски дан здравља, Светски дан потрошача, Светски дан метрологије, представљени су догађаји од значаја за рад Института (споразум о сарадњи са Факултетом техничких наука у Чачку, Генерална скупштина CEN/CENELEC на којој је прихваћена пријава Института за пуноправно чланство у овим организацијама, Пета балканска конференција, Генерална скупштина CEN/CENELEC на којој је Институт проглашен пуноправним чланом ових организација и слично), као и стандарди на које смо хтели да скренемо пажњу корисницима.

Сви ови догађаји пропраћени су и текстовима на друштвеним мрежама (Facebook, Twitter, LinkedIn), на којима су објављене и многе друге информације: о стандардима из области квалитета здравствених услуга, идентификације медицинских уређаја, енергетске ефикасности зграда, електронских компоненти итд., затим позив за учешће у изради плана доношења српских стандарда за 2017. годину, а подржана је и кампања Међународне организације за стандардизацију ISO о стандардима за услуге. У току 2016. године на све три мреже укупно је постављено 397 информација које је видело 1046 пратилаца.

Редовно одржавање интернет-презентације Института подразумева и тачну презентацију података о објављеним и повученим српским стандардима. С тим у вези, Одељење за међународну сарадњу, информисање и пружање техничке помоћи редовно је обрађивало податке о објављивању и повлачењу српских стандарда и сродних докумената, контролу података о нацртима и дефинитивним текстовима српских стандарда и сродних докумената, као и податке о статусу комисија за стандарде и сродне документе и њиховим члановима.

У току 2016. године интернет-презентацију Института месечно је посећивало више од 8.500 корисника. Највећи број корисника на интернет-презентацији користи напредну претрагу стандарда и сродних докумената, а следе посете почетној страни на којој се објављују вести и делу презентације на којем се пријављују потенцијални купци стандарда.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 22: Одржавање референтних збирки међународних, европских и српских стандарда и сродних докумената

Стандардотека Информационог центра Института располаже комплетним, уређеним збиркама српских стандарда (SRPS), међународних стандарда (ISO, IEC, ISO/IEC) и свих европских стандарда (EN). Комплетне збирке међународних и европских стандарда доступне су у електронском облику, тј. на компакт-дискovima или *on-line*, а збирка српских стандарда доступна је такође у електронском облику, на компакт-дискovima. Све збирке је у 2016. години Институт редовно одржавао (ажурирао).

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 23: Одржавање архивске збирке српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у техничким прописима

За потребе органа државне управе и других заинтересованих страна Институт одржава архивску збирку неважећих (повучених) српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима. Поменути стандарди и сродни документи су у сваком тренутку доступни за потребе надзора на тржишту и евентуалне судске спорове.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 24: Обучавање корисника стандарда и стручњака који желе да активније учествују у активностима националне и/или међународне стандардизације

Институт одржава семинаре и друге облике едукације за заинтересоване стручњаке из индустрије, органа државне управе, тела за оцењивање усаглашености и других ентитета, као и за студенте на универзитетима, на којима им се пружају основне информације у вези са стандардима, стандардизацијом и сродним активностима, или дају конкретне инструкције за ефективну примену стандарда за које су они посебно заинтересовани. Споразум о пословно-техничкој сарадњи са Високом школом струковних студија „Београдска политехника” реализован је и током 2016. године, и то већ традиционалном посетом студената ове високошколске установе којима је одржано предавање о стандардизацији, међународној сарадњи Института и стандардима система менаџмента:

- 12. децембра 2016. године одржана је обука за студенте друге године ВШСС „Београдска политехника” који похађају студијски програм Менаџмент квалитетом, у трајању од три сата, на следеће теме: унутрашња организација и органи управљања Института, портфолио услуга Института, међународна сарадња Института, рад у комисијама за стандарде и сродне документе и, посебно, систем менаџмента квалитетом. Присуствовало је 19 студената, а

укупна просечна оцена за семинар била је 4,84;

- 15. децембра 2016. године одржана је обука за студенте друге године ВШСС „Београдска политехника” који похађају студијски програм Управљање заштитом животне средине и Безбедност и заштита на раду, у трајању од три сата, на следеће теме: унутрашња организација и органи управљања Института, портфолио услуга Института, међународна сарадња Института, рад у комисијама за стандарде и, посебно, систем менаџмента заштитом животне средине са акцентом на измене у новој верзији стандарда SRPS ISO 14001. Присуствовало је 46 студената, а укупна просечна оцена за семинар била је 4,54.

3.

- Семинар за чланове комисија за стандарде и сродне документе одржан је 27. маја 2016. године под називом „Основе међународне, европске и националне стандардизације”. Семинару је присуствовало 29 учесника, а укупна просечна оцена за семинар била је 4,25.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 25: Одржавање базе података о комисијама за стандарде и њиховим члановима

База података о комисијама за стандарде и њиховим члановима саставни је део јединственог система за управљање подацима о стандардима. У другој половини 2016. године база је делимично реконструисана, што је проузроковало извесне техничке проблеме који су резултовали онемогућавањем уноса података о комисијама за стандарде и сродне документе које су се реконструисале у том периоду. крајем године успостављено је нормално функционисање базе и она је надаље редовно ажурирана подацима о новооснованим и реорганизованим, односно расформираним комисијама и подацима о њиховим члановима.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 26: Пружање посебних услуга на основу уговора

У 2016. години није било интересовања ни исказаних потреба привредних организација и других ентитета да Институт пружа услуге у вези са стандардима и стандардизацијом које би биле регулисане непосредним уговором између Института и корисника услуга.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 27: Развој и одржавање информационог система Института

Информациони систем Института састоји се од локалне рачуарске мреже (LAN), системског и апликативног софтвера (програма) и информатичких ресурса (база података). За развој и одржавање овог система, као и за уношење података у поједине апликације, задужена је посебна организациона јединица Института, Одељење за развој и одржавање информационог система. Уз помоћ спољних сарадника (на основу уговора о пружању услуга), ово одељење одржава локалну рачуарску мрежу и опрему Института, која се састоји од: 2 физичка и 8 виртуелних сервера, 98 десктоп рачунара, 37 лаптоп рачунара, 35 штампача, 4 скенера, 8 пројектора за персоналне рачунаре и једног робусног мрежног штампача за штампање на захтев.

У току 2016. Институт је склопио уговор са новим пружаоцем услуге превентивног и корективног одржавања информационог система.

У току 2016. године обављани су следећи послови у вези са развојем и одржавањем информационог система Института:

- одржавање локалне рачунарске мреже и припадајућег хардвера и софтвера на свим радним станицама у Институту уз помоћ спољних сарадника;
- унапређење информационог система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима – у сарадњи са спољним сарадником уведено је картично плаћање, успостављена је база националних прописа и стандарда, проширена је терминолошка база Института и члановима комисија за стандарде омогућен је приступ радним документима преко заштићеног подручја на интернет-презентацији Института;
- припремани су месечни извештаји о преузетим европским стандардима, о чему Институт извештава европске организације за стандардизацију;
- одржаване су апликације које Институт користи и вршена њихова измена или надградња;
- израђен је Каталог српских стандарда и сродних докумената за 2015. годину.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 28: Промоција користи од учлађења у Институт и повећање броја чланова Института

У току 2016. године за реализацију ове активности биле су значајне следеће активности и догађаји:

- - - Покренута је иницијатива за омогућавање члановима комисија за стандарде укључивање у рад редовних седница посредством скајпа, у циљу повећања оперативности и смањења трошкова.
 - Интензивирани су активности на представљању Института у јавности и повећању учешћа секретара комисија за стандарде у маркетиншким активностима и идентификацији тема из области стандардизације које су интересантне широј јавности, ради обавештавања и евентуалне организације семинара на задате теме, а у том циљу организован је и састанак са запосленима.
 - Одобрен је посебан попуст у висини од 20 % накнаде за српске стандарде у области Еврокодова – серије стандарда са пратећим националним прилозима. Попуст је из разлога промоције стандардизације одобрен учесницима семинара за грађевинску струку – Грађевинске конструкције, одржаном дана 11.02.2016. године у Инжењерској комори Србије.
 - Реализована је активност позивања организација за спонзорство у организацији Пете балканске конференције о стандардизацији. Позвано је 100 организација са списка организација за које је планирано да се позову да постану чланице скупштине Института. Потписан је и успешно реализован споразум о спонзорству са пет организација: Ваљаоница бакра Севојно, Алфа-Плам, Центар за испитивање намирница, Енергопројект – Хидроинжењеринг и Галеника.
 - Реализована је кампања повећања броја чланова скупштине Института и позивања на доставу предлога за план доношења стандарда за 2017. годину слањем промотивних позива на преко 560 организација, и то пословно најуспешнијим организацијама у прошлој години, највећим купцима стандарда и члановима

комисија за стандарде који још увек нису чланови Института.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 29: Одржавање, преиспитивање и побољшавање система менаџмента квалитетом према стандарду SRPS ISO 9001:2008 и система менаџмента безбедношћу информација према стандарду SRPS ISO/IEC 27001:2011

Институт је у 2010. години успоставио и сертифицивао интегрисани систем менаџмента квалитетом и безбедношћу информација према стандардима ISO 9001:2008 (SRPS ISO 9001:2008) и ISO/IEC 27001:2005 (SRPS ISO/IEC 27001:2011).

Сертификационо тело Quality Austria Беч, у сарадњи са аустријским сертификационим телом специјализованим са област менаџмента безбедношћу информација, CIS Certification & Information Security GmbH Беч, извршило је годишњу надзорну проверу интегрисаног система менаџмента 19. фебруара 2016. године и том приликом није утврђена ниједна неусаглашеност.

Институт је у октобру 2016. године започео припрему за прилагођавање интегрисаног система менаџмента захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015. У току 2016. припремљени су Пословник (5. издање), Политика квалитета и безбедности информација, као и десетак процедура. Намера је да се Институт сертифиције у току 2017. године у складу са захтевима новог издања стандарда SRPS ISO 9001:2015.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 30: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената

Нова активност Института, утврђена Изменама и допунама Закона о стандардизацији („Сл. гласник РС”, бр. 46/2015, чл. 15а), која се односи на пружање стручне помоћи заинтересованим привредним друштвима и предузетницима у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената, започета је у јануару 2016. године на основу уговора склопљеног између Института и Дирекције за мере и драгоцене метале (ДМДМ). Услуга пружања стручне помоћи односи се на примену и испуњавање захтева стандарда ISO/IEC 27001, *Информационе технологије – Технике безбедности – Системи менаџмента безбедношћу информација*. За руководство и релевантне запослене у ДМДМ-у одржано је уводно предавање о систему менаџмента безбедношћу информација, припремљен је програм успостављања система, извршено је упознавање са пословним системом ДМДМ-а (организациона структура, систематизација, интерна и екстерна комуникација, веза са осталим системима менаџмента) и завршена израда неопходне документације. Са даљим активностима наставиће се у току 2017. године.

РЕДОВНА АКТИВНОСТ 31: Остали послови у вези са стандардима и стандардизацијом

Као и сваке године, у овом периоду Институт је обављао низ активности и задатака који су се односили на израду анализа и студија које се односе на националну, европску и међународну стандардизацију, сарадњу са привредним субјектима, органима државне управе, факултетима, привредним коморама у вези са доношењем и применом српских стандарда.

2.3 ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

ВАНРЕДНА АКТИВНОСТ 1: Припреме у вези са одржавањем Пете балканске конференције о

стандардизацији, чији ће организатор и домаћин у 2016. години бити Институт

На основу Закључака који су једногласно усвојени на Четвртој балканској конференцији и закључка Управног одбора у вези са одлуком националних тела за стандардизацију из региона Балкана да домаћин Пете балканске конференције о стандардизацији буде Институт за стандардизацију Србије, конференција је 14. и 15. јуна одржана у хотелу Мажестик у Београду. Сви потписници Протокола о активностима Балканске конференције о стандардизацији уједно су били и учесници конференције, тако да су на скупу у Београду били присутни представници националних тела за стандардизацију из 11 земаља, и то: Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Црне Горе, Хрватске, Македоније, Молдавије, Словеније, Румуније, Турске и Србије, као и представник европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, г. Вим де Кесел (Wim de Kesel), потпредседник CENELEC-а.

Током два дана трајања конференције разматрана су питања од значаја за све учеснике. Разговарало се о сарадњи између националних тела за стандардизацију и државних органа, превођењу стандарда и успостављању термилолошких база, постизању финансијске одрживости националних тела за стандардизацију, као и о могућностима за учествовање у регионалним и европским пројектима.

Према већ устаљеној процедури, завршни део конференције посвећен је усвајању закључака. Учесници су се сложили да је неопходно формирати радну групу чији би задатак био утврђивање правила и кодекса добре праксе конференције, као и акционог плана за наредну годину. То би требало да рад конференције учини оперативнијим и ефикаснијим. Иако питање интелектуалне својине и ауторских права на стандардима нису биле званичне теме конференције, о њима се током два дана често разговарало. Сви учесници су констатовали да шира јавност још увек није довољно обавештена о томе колико је важно спречити неадекватно коришћење стандарда, неовлашћено умножавање или неовлашћено постављање стандарда на Интернет. Стога је један од закључака конференције и да је неопходно предузимати заједничке активности у том смислу, нпр. објављивањем заједничког саопштења о важности заштите права интелектуалне својине. У закључцима је истакнута и неопходност даљег унапређивања сарадње између учесника Балканске конференције. Такође, у складу са закључцима претходне конференције, потврђено је да ће Турска бити домаћин следеће Балканске конференције, а да ће ту улогу преузети Румунија 2018. године.

ВАНРЕДНА АКТИВНОСТ 2: Подношење пријаве за пуноправно чланство у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC

У првој половини 2016. године завршена је припрема документације за пуноправно чланство у европским организацијама за стандардизацију CEN-CENELEC. Шест тимова чији је рад координирао саветник директора за техничко-методолошка питања стандардизације припремило је 130 страница текста који је поткрепљен са више од 180 доказа којима се показује да Институт испуњава захтеве CEN-CENELEC Guide 20, који садржи критеријуме за пуноправно чланство и односе се на транспарентност, отвореност и развојну димензију, непристрасност и консензус, ефективност и релевантност, кохерентност и одрживост и стабилност националних тела за стандардизацију.

Да би представила намеру Института да поднесе пријаву за пуноправно чланство, 27. априла 2016. године делегација коју су чинили в. д. помоћника министра привреде Јован Петровић, в. д.

директора Института Татјана Бојанић, руководилац Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност Виолета Нешковић-Поповић и саветник директора за техничко-методолошка питања стандардизације Иван Крстић посетила је CEN-CENELEC менаџмент центар и Генерални директорат DG GROW Европске комисије. Делегацију је примила генерална директорка CEN-CENELEC Елена Сантјаго Сид и њени сарадници: директор правних послова Бардо Скетини Герардини, руководилац Одељења за међународну сарадњу Ерве Готје и програм-менаџер у Одељењу за међународну сарадњу Ерик Маршан. Приликом ове посете чланови делегације су представили напредак Института у испуњавању услова за пуноправно чланство и са представницима CEN-CENELEC разјаснили низ питања која су се односила на начин припреме пријаве.

Током Генералне скупштине CEN-CENELEC, која је у јуну 2016. одржана у Скопљу, а којој су присуствовали и највиши представници Института, Фридрих Смаксвил, председник CEN-а, званично је обавестио чланице ових европских организација за стандардизацију о томе да су CEN и CENELEC прихватили пријаву ИСС-а за пуноправно чланство у тим организацијама. Пријава је прослеђена Комитету за односе и мониторинг земаља чланица који је координисао независно оцењивање испуњености критеријума ИСС-а за пуноправно чланство.

У септембру 2016. године проверивачи CEN-а и CENELEC-а извршили су проверу испуњености услова прописаних за постизање пуноправног чланства, а 4. октобра 2016. године тим проверавача је доставио Институту на мишљење прелиминарни извештај о провери. У закључку достављеног извештаја наведено је да је документација у коју је извршен увид током провере задовољавајућа и у складу са свим захтевима, да је у Институту успостављен ефикасан систем рада на националним стандардима који испуњава све критеријуме утврђене у CEN/CENELEC Guide 20, као и да приликом провере није утврђена ниједна неусаглашеност и да нема додатних препорука.

На Петој заједничкој седници генералних скупштина CEN и CENELEC, одржаној 23.11.2016. године у Бриселу, након тајног гласања, званично и једногласно проглашен је пријем Института у пуноправно чланство европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC почев од 01.01.2017. године.

ВАНРЕДНА АКТИВНОСТ 3: Обележавање Дана Института и Светског дана стандарда

Свечаношћу у Институту за стандардизацију Србије 6. октобра 2016. године обележени су Дан Института и Светски дан стандарда, којој је присуствовало више од 60 званица. Уз присуство в. д. помоћника министра привреде Јована Петровића и његових сарадника, представника националних института за стандардизацију Босне и Херцеговине, Црне Горе и Хрватске, представника Акредитационог тела Србије и Дирекције за мере и драгоцене метале, Привредне коморе Србије, затим директора Института за стандардизацију Србије из претходног периода, чланова Скупштине Института и комисија за стандарде, још једном је истакнут значај рада на доношењу стандарда и, посебно, неопходност примене стандарда.

На свечаности су додељена и признања заслужним појединцима и организацијама који су својим радом допринели развоју националне стандардизације. Захвалнице су уручене Снежани Радуловић, председници комисије за стандарде H147, *Квалитет воде*, Марији Тодоровић, председници комисије за стандарде M180, *Сунчева енергија*, Ваљаоници бакра „Севојно” АД, Дејани Милинковић, председници комисије за стандарде U074, *Цемент и креч* и од 2011. године

председници Скупштине Института, Љиљани Јанковић, председници комисије за стандарде B028-1, *Мазива и сродни производи*, Љубинки Миленковић, активном члану комисија за стандарде H193, Природни гас и M234, Гасна инфраструктура, опрема за природни и течни нафтни *гас*, Слободану Спасојевићу, председнику комисије за стандарде B082, *Рударство*. Плакете су добили Бранислава Милованов, председница комисије за стандарде CASCO, Оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом, Зоран Ледински, председник комисије за стандарде N034, *Сијалице и придружена опрема* и Драган Веселиновић, члан комисије A207, *Системи менаџмента заштитом животне средине*.

ВАНРЕДНА АКТИВНОСТ 3: Успостављање базе техничких прописа и њихове везе са српским стандардима

Од марта 2016. године привредници, као корисници прописа и стандарда, затим доносиоци прописа, али и сви остали који имају потребу да буду редовно информисани о тренутно важећим националним прописима у Републици Србији који садрже позивања на српске стандарде, ажурне информације о тим документима, на врло свеобухватан начин, могу да нађу на интернет презентацији Института. Реализацијом ове услуге за кориснике Институт је учествовао у реализацији Програма Владе Србије у 2016. години као години предузетништва.

Осим комплетног списка и текстова европских директива које су преузете у национално законодавство и линкова ка стандардима на које се позивају, који су и до сада били доступни на интернет-презентацији Института, на истом месту се налази и листа од више од 270 прописа који садрже позивања на српске стандарде, уз линкове ка њима.

Претрагом по кључној речи корисници могу доћи до траженог важећег прописа и списка српских стандарда на које се одређени пропис позива, као и до комплетног текста прописа, што је омогућено повезивањем са електронском базом прописа ParagrafLex.

Ово је тренутно једино место где је сваком тренутку омогућена ажурност докумената – и прописа и стандарда. Поред тога што корисници могу видети листе прописа и са њима повезаних стандарда, на овом месту се могу видети и основни подаци о стандардима (наслов, апстракт, повезаност са директивама), статус стандарда (објављен, у фази нацрта или повучен), као и листа свих прописа у којима се одређени стандард наводи.

На основу броја посетилаца овог дела интернет-презентације Института, као и на основу њихових коментара и сугестија, сасвим је извесно да су ове информације наишле на добар пријем код корисника, па ће Институт и даље наставити са редовним ажурирањем ове базе и унапређивањем ове услуге.

3. СЕРТИФИКАЦИЈА

У 2016. години након доношења акта о унутрашњој организацији и систематизацији радних места започете су активности на успостављању Сертификационог тела Института за стандардизацију Србије(у даљем тексту Сертификационо тело).

Успостављање Сертификационог тела Института као посебне организационе јединице

Према идентификованим потребама и према постојећим могућностима Института у погледу људских реурса, у априлу 2016.године идентификована су задужења у оквиру Сертификационог тела.. Правиклником о унутрашњој организацији и ситематизацији радних места у

Сертификационом телу утврђена су два радна места:

1. руководиоца Сертификационог тела и
2. стручни сарадник за сертификацију

на којима су распоређени запослени из Института за стандардизацију Србије.

У оквиру Института за стандардизацију Србије успостављено је Сертификационо тело као посебна организациона јединица Института са свом потребном техничком подршком.

Обука

У мају 2016.године Сертификационо тело Института отпочело је рад на успостављању система неопходног за извршавање оперативних активности које пружање услуге сертификације подразумева. У складу са резултатима анализе потреба и могућности у пружању услуге сертификације, одлучено је да Сертификационо тело у првој фази рада пружа услуге сертификације система менаџмента квалитетом.

Након дефинисања врсте сертификације, коју ће као услугу Сертификационо тело пружати својим корисницима, урађена је анализа потребе за обуком међу запосленима у Институту у вези са референтним стандардом који представља критеријум провере. На основу утврђене потребе за обуком направљен је и план обуке. У складу са планом, обука је реализована у септембру 2016, за осморо запослених који су похађали комплетну петодневну обуку за водеће оцењиваче према стандарду SRPS ISO 9001:2015.

У новембру 2016. реализована је обука за још седморо запослених који су похађали дводневни транзициони курс за водеће оцењиваче према стандарду SRPS ISO 9001:2015.

На основу обављених обука запослених у Институту, направљен је Регистар проверача.

Припрема за акредитацију (успостављање потребне документације Сертификационог тела у складу са захтевима стандарда **SRPS ISO/IEC 17021-1:2015**)

Паралелно са горе наведеним активностима од маја 2016.године Сертификационо тело припрема документацију која је неопходна за акредитацију Сертификационог тела Института од стране Акредитационог тела Србије.

До децембра 2016.године Сертификационо тело је успоставило потребна документа (Пословник, Политике, Правилник о сертификацији, потребне процедуре са пратећим записима)

У децембру 2016.године у циљу пружања стручне помоћи у вези са формирањем Сертификационог тела и припреме за акредитацију, склопљен је Уговор о пружању техничке помоћи и консултантских услуга са привредним друштвом „БОНЕКС ИНЖЕЊЕРИНГ”.

Према датим смерницама на основу прегледа достављене документације, биће извршене ревизије докумената Сертификационог тела Института.

4. РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину („Службени гласник РС”, бр. 103/2015), за рад и пословање Института у 2016. години планирана су средства из буџета РС у износу од

73.709.000 динара, из сопствених прихода 40.204.000 динара, а из пренетих а неутрошених средстава из ранијих година, 649.000 динара. У 2016. години Институт је остварио приходе из буџета РС у износу од 72.770.000 динара, што представља извршење плана од 98% и сопствене приходе од продаје добара и услуга у износу од 31.146.000 динара, што представља извршење плана од 78%.

Преглед планираних и остварених прихода Института у 2016. години, из буџета Републике и од продаје добара и услуга, дат је у табели 3.1.

Табела 3.1 – Преглед планираних и остварених прихода Института у 2016. години

Број конта	Опис	Планирано (у динарима)	Остварено (у динарима)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
742321 1	Чланарина	4.000.000	3.244.500	81
742321 2	Приходи од продаје стандарда и информационих услуга	28.504.000	22.089.301	78
742321 6	Приход од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	3.500.000	3.124.998	89
742321 7	Приходи од продаје добара и услуга – пазар бифеа	300.000	133.807	45
742321 8	Приходи од семинара	3.500.0000	1.597.870	46
742321 9	Приходи од WPMI- сертификата	0	120.000	-
742321 T	Приходи од тумачења стандарда и сродних докумената	0	5.000	-
742321 Ч	Приходи од читања стандарда	0	90.487	
742371	Приходи од додатних активности	0	739.185	
742121	Приходи од продаје добара и услуга	0	891	–
742000	Приходи од продаје добара и услуга	40.204.000	31.146.039	78
822121	Примања од продаје залиха	400.000	210.848	53

Чланарина за 2016. годину била је утврђена одлуком Управног одбора 267/3-51-02/2016 од 29.01.2016. године. Од укупно 82 члана Института, до 31. децембра 2016. године, чланарину за 2016. годину нису платили 24 члана, и то 14 правних и 10 физичких лица (њихов списак се налази у Одељењу за правне, кадровске и опште послове Института). Члановима који нису измирили чланарину за 2016. годину достављена је опомена.

1. У 2016. години Институт је при продаји стандарда и сродних докумената примењивао накнаде које су утврђене Одлуком о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације („Службени гласник РС”, број: 54/11, 91/2012, 113/2014, 76/2015, 37/2016 и 75/2016).

Средства обезбеђена из буџета коришћена су за намене утврђене Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину и у оквиру одобрених износа.

Табела 3.2 – Чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију за текућу годину са роковима за њихово плаћање и износима

Ред. бр.	2. Назив организације	Рок за плаћање у 2015. год.	Датум плаћања	Износ чланарине	Износ у динарима
1	2	3	4	5	6
					Плаћено 8.892,76 CHF
1.	Међународна организација стандардизацију (ISO)	за ½ 31. март	23.март	26.614 CHF	1.003.274,54 RSD Дуг 17.721,24 CHF (~ 2.041.341,54) RSD
		½ 30. септембар			Плаћено 45.281,23 CHF
2.	Међународна комисија (IEC)	електротехничка 30. јун	31.август	58.000 CHF	5.101.004,92 RSD Дуг 12.718,77 CHF (~ 1.465.098,01) RSD
3.	Европски комитет стандардизацију (CEN)	за 31. март	23.март	16.500 EUR	2.033.854,40
4.	Европски комитет стандардизацију у области електротехнике (CENELEC)	за 28. фебруар	23.март	16.500 EUR	2.033.854,40
УКУПНО :				84.614 CHF + 33.000 EUR	12.000.000 (~ 3.506.439,55)

Институт је у 2016. години због великих флуктуација курса швајцарског франка и тешкоћа приликом трансфера средстава за плаћање чланарина имао одређене проблеме, који су превазиђени тако што је од међународних организација за стандардизацију затражено одлагање измирења финансијских обавеза у 2016. години, до повлачења средстава из буџета РС, након прибављања сагласности на Програм рада за 2017. годину. Укупан дуг за чланарине за 2016. годину, на дан 31. децембра 2016. године, износио је **30.440,01 CHF**, односно **3.506.439,55 RSD**.

5. ПРОБЛЕМИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА РАДА И ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА ЊИХОВО РЕШАВАЊЕ

У реализацији програма рада за 2016. годину Институт је имао више проблема, од којих су

најзначајнији били следећи:

1. Због дугогодишње незавидне ситуације у којој се привреда налази, стручњаци из привреде и других делатности немају могућности за учествовање у националној стандардизацији, што онемогућава образовање комисија за стандарде у појединим областима, односно ефективнији и ефикаснији рад постојећих комисија, јер је рад у њима добровољан, тј. без накнаде.

2. Финансијски план Института завршен је у октобру 2015. године, а затим прилагођен одредбама Закона о буџету, у јануару 2016. године, када је курс швајцарског франка износио око 112,4841 динара за један швајцарски франак.

Институт је ранијих година, као и у 2015. и 2016. години имао проблем са плаћањем чланарина у међународним организацијама за стандардизацију због раста курса швајцарског франка, због чега је у 2015. години, затражио недостајућих 2.000.000 динара из текуће буџетске резерве. Ова средства нису одобрена.

Затим је Институт у 2016. години, приликом израде нацрта закона о буџету за 2016. годину предложио решење којим би се сервисирала настала дуговања преусмеравањем буџетских средстава и сопствених прихода Института у оквиру утврђених лимита, међутим, Министарство финансија овај предлог није разматрало, па Институт није био у могућности да измири настала дуговања у 2015. години. Овај дуг пренет је у 2016. годину, за коју је Министарство финансија предвидело исти износ апропријације као и у 2015. години, због чега је дошло до даљег увећања дуговања према међународним организацијама за стандардизацију. Након тога, сагласно одлуци Управног одбора, Институт је у 2016. години затражио 2.700.000 динара из Текуће буџетске резерве и 939.000 динара преусмеравања буџетских апропријација.

Потврђивањем пријема у пуноправно чланство CEN/CENELEC-а почев од 01.01.2017. године, повећава се и висина чланарина у овим организацијама, те ће уместо досадашњих 33.000 евра, чланарина у овим организацијама у 2017. години износити укупно 104.463 евра. Такође, чланарина у Међународној електротехничкој комисији (IEC) ће у 2017. години износити 59.800 евра, уместо досадашњих 58.000 евра, док је чланарина у Међународној организацији за стандардизацију (ISO), утврђена у истом износу. Имајући у виду да су дуговања из претходних година, достигла износ од око 3.500.000 у динарској противвредности, то даље значи да је за несметано функционисање и испуњавање обавеза Института, у 2017. години за чланарине у европским и међународним организацијама за стандардизацију, било је потребно обезбедити укупно 26.800.000 динара, што је за 15.099.000 динара више од средстава утврђених у 2016. години за ове намене. Институт је уз помоћ Министарства привреде, крајем 2016. године успео да средства за ове намене определи у буџету за 2017. годину.

3. Институт користи пословну зграду у Улици Стевана Бракуса бр. 2, која је пре и након 2002. године, када је Институт уселин у овај објекат, па све до 2013. године, у земљишним књигама била уписана као власништво Станком Холдинг Корпорације, која је у међувремену отишла у стечај. Након скоро 12 година преписке Институт је издејствовао окончање поступка у августу 2013. године, што значи да је на објекту коначно уписано право власништва Републике Србије. Институт се затим, преко надлежног Министарства привреде више пута обраћао оснивачу и Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, ради преноса права коришћења објекта у улици Стевана Бракуса 2. Републичка дирекција за имовину Републике Србије је након прибављеног мишљења од стране Министарства привреде је требала да припреми предлог закључка којим се даје одобрење за коришћење објекта и о којем би разматрала Комисија за давање сагласности. До данас нисмо успели да прибавимо информацију о томе да ли је предлог закључка одрађен и да ли је прослеђен на даље поступање. Окончање овог поступка би у великој мери олакшало рад и означило крај проблемима са објектом који прате Институт од кад је

смештен у ову пословну зграду.

4. Институт за стандардизацију Србије је након спроведених активности у вези са привременим укључивањем на мрежу електричне енергије бројила за лифт и хидроцил у пословној згради Института, успешно окончао поступак пријаве нових бројила и њихово укључивање у електродистрибутивну мрежу, почетком 2017. године.

Након искључивања бројила за лифт и хидроцил од стране ЕПС и достављених збирни рачун од стране Електродистрибуције, на износ од преко 700.000 динара, ЕПС Дистрибуција је против Института повела пред привредним судом спор мале вредности ради неоснованог богаћења. Институт у овом спору заступа Државно правнобранилаштво.

6. ЗАКЉУЧАК

На основу изложеног може се закључити да је Институт, у условима повећаног обима посла и увођењем нових делатности, уз реално смањење кадровских капацитета што подразумева отежане услове пословања, у 2016. години веома успешно обављао све активности из своје делатности, од којих су неке започете у претходном периоду, а у овој је њихова реализација успешно настављена. Велико повећање разноврсности и обима послова апсорбовано је захваљујући повећаном ангажовању свих запослених и органа Института. И поред објективног повећања трошкова пословања, захваљујући економичном коришћењу свих расположивих ресурса, уредно и без кашњења су сервисирале све обавезе и реализоване готово све активности предвиђене Програмом рада Института за 2016. годину.

ПРИЛОЗИ

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2016. ГОДИНУ

На основу анализе потреба корисника услуга Института (интересовање за поједине области стандардизације), обавеза које проузрокује успостављање новог законодавног оквира, стања привреде и конкурентских активности на тржишту, Институт је у 2016. години организовао укупно 17 комерцијалних стручних семинара на 13 различитих тема:

- Тумачење захтева нове верзије ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену – 18. фебруара; присуствовало 14 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,90;
- Превенција приговора корисника и поступање са њима према серији стандарда SRPS ISO 10001, SRPS ISO 10002 и SRPS ISO 10003 – 18. фебруара; присуствовало 15 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,77;
- Правилник о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама и српски стандарди – 18. марта; присуствовало 12 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,11;
- Тумачење захтева нове верзије ISO 14001:2015 и препоруке за његову примену – 30. марта; присуствовало 9 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,87;
- Тумачење захтева нове верзије ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену – 14. априла; присуствовало 11 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,93;
- Процена ризика – Како остварити захтеве који се односе на ризике у складу са ISO 9001:2015 – 20. априла; присуствовало 8 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,90;
- Дводневни семинар у Нишу – Тумачење захтева нове верзије ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену – 17. и 18. маја; присуствовало 6 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 5,00;
- Контекст организације према стандарду SRPS ISO 9001:2015 – 5. октобар 2016. Године; 5 учесника, укупна просечна оцена за семинар: 4,80;
- Тумачење захтева нове верзије ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену (ин-хаус семинар за Ваљаоница Бакра – Севојно) – 12. октобар 2016. године – реализовано за 36 учесника из редова средњег и вишег менаџмента организације, укупна просечна оцена за семинар: 4,40;
- Тумачење захтева нове верзије ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену (дводневни семинар) – 18. и 19. октобар 2016. године; присуствовало 9 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,89;
- Лична заштитна опрема: Правилник и српски стандарди – 20. октобар 2016. године – реализован са укупно 7 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,61;
- Исправе и знакови усаглашености у техничком законодавству новог приступа – 9. новембар 2016. године; реализован са укупно 11 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,47;
- Управљање услугом сузбијања штеточина – Тумачење захтева на SRPS EN 16636:2016 и препоруке за његову примену – 10. новембар 2016. године; реализован са укупно 11 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,90;

- Нови правилници и српски стандарди из области електромагнетске компатибилности (ЕМС) и електричне опреме намењене за употребу у оквиру одређених граница напона (LVD), са демонстрацијом испитивања у лабораторији – 16. и 17. новембар 2016. године; реализован са укупно 16 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,70;
- Тумачење захтева нове верзије SRPS ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену – 29. новембар 2016. године; реализован са укупно 8 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,82;
- Технике процене ризика у складу са SRPS EN 31010:2011 (практична обука) – 1. децембар 2016. године; учествовало је 10. учесника, укупна просечна оцена за семинар: 4,74;
- Размишљање засновано на ризику – Примена у стандарду SRPS ISO 9001:2015 – 8. децембар 2016. године – реализован са 4 учесника; укупна просечна оцена за семинар: 4,70.

Укупна просечна оцена реализованих семинара за 2016. годину износи 4,76 и бележи стални раст у последње две године за 0,03 (укупна оцена семинара за 2015. годину била је 4,73 а за 2014. годину била 4,70). На 17 реализованих семинара ангажовано је укупно **30 предавача** (20 екстерних и 10 интерних), док је укупан број учесника семинара био 305. Укупна просечна оцена за све предаваче у 2016. години износи 4,70. при чему је просечна оцена за предаваче на комерцијалним семинарима већа у односу на бесплатне семинаре и износи 4,84, док просечна оцена за предаваче на бесплатним семинарима износи 4,54.

Од укупног броја анкетираних учесника на комерцијалним семинарима, 88 % њих је било у потпуности задовољно одржаним семинарима, 11 % је било делимично задовољно, док је 1 % оних који се нису изјаснили. Када је реч о бесплатним семинарима, 76 % анкетираних је било у потпуности задовољно пруженом услугом, а 20 % њих је било делимично задовољно. Проценат учесника чија су очекивања од семинара у потпуности испуњена порастао је за 22 процентна поена од прошле године у случају комерцијалних семинара и за 10 процентних поена у случају бесплатних семинара.

Планом семинара и радионица за 2016. годину предвиђено је одржавање 22 семинара са потенцијалним понављањем одређених семинара за које се очекивало да изазову веће интересовање корисника. Од планираног броја реализовано је 20 семинара. При реализацији семинара током године дошло је до одступања од годишњег плана из различитих разлога (нпр. због немогућности ангажовања планираних предавача у предвиђеном термину, потребе да се реагује на захтеве корисника за одржавање семинара или радионице о теми која је актуелнија од планиране у одређеном термину, недовољна заинтересованост и одзив корисника на понуђене обуке, итд.). Поред наведених, Институт је започео организовање комерцијалних семинара по градовима Србије реализацијом првог дводневног семинара у Регионалној привредној комори Ниш. Ово позитивно искуство омогућило успешан наставак реализације дводневних семинара у 2016. години тако да су реализована још два дводневна семинара, а развој сличних семинара планиран је и за наредну годину.

Notes

[[← 1](#)]

ISO = International Organization for Standardization

IEC = International Electrotechnical Commission

CEN = Comité Européen de Normalisation

IECEE = IEC System for Conformity Testing and Certification of Electrical Equipment

Број продатих стандарда укупно чини: 8.512 српских стандарда, 377 страних стандарда, 97 стандарда продатих у оквиру котизација за семинаре и 388 стандарда за које је плаћена накнада за читање.

CEFTA = Central Europe Free Trade Agreement

Под супротстављеним српским стандардом подразумева се српски стандард који садржи захтеве чије испуњење не обезбеђује истовремено испуњење захтева, тј. усаглашеност са захтевима одговарајућег европског стандарда за исти предмет, и обрнуто.

WMI = World Manufacturers Identifier

WPMI = World parts manufacturer identifier (code)